

SỐ 88 — GIÁ: 0\$15
19 OCTOBRE 1941

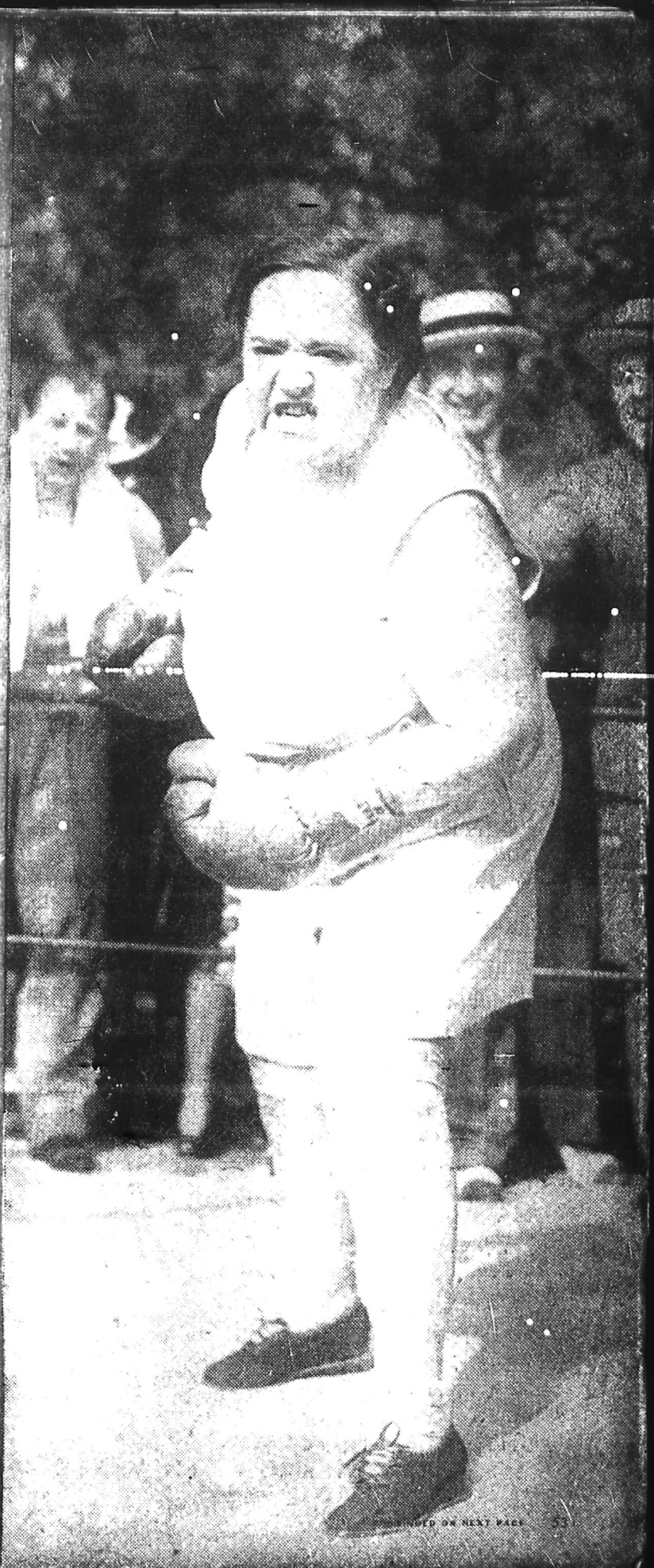
TRUNG BẠC CHUNHAI

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 118558

SỐ ĐẶC-BIỆT
QUYỀN ANH

Một lần yêu đạo to
hàng "poids lourds"

NGUYỄN ĐOÀN VƯỢNG
CHỦ TRƯỞNG

QUYỀN ANH THỜI CỔ

HAY LÀ LỊCH-SỬ QUYỀN ANH

LÊ - HÙNG - PHONG

Gốc tích

Quyền thuật phát hiện từ đời thượng cổ, có thể nói là phát hiện cùng với loài người, hoặc ít ra là từ loài người phải phần-dấu với loài vật và loài... người để tranh sống.

Thật vậy. Ta có thể đoán chắc rằng người đời thượng-cổ — chưa biết dùng đá, đồng hay sắt làm khí-giới — mỗi khi có việc bắt binh với đồng loại, hoặc loài vật, tất chỉ dùng những khí-giới đơn-giản tạo-hóa đá phũ cho, luôn có trong mình, là đôi bàn tay. Thế là quyền thuật phát sinh từ đó.

Một ông vua ham mê quyền thuật

Người Hy-Lạp thời cổ rất ham mê quyền-thuật. Họ nghiên-cứu, thao-luyện, cải-tương và dạy quyền-thuật, coi trọng ngành thuật ấy ngang với các học thuật khác. Không những họ thao-luyện quyền thuật làm một môn võ-nghệ chiến tranh, họ lại dùng nó làm một trò tiêu khiển. Trong các cuộc lễ thần và trong các ngày đại hội, quyền-thuật bao giờ cũng có một chỗ trong chương-trình các cuộc vui.

Thời thượng-cổ có nhiều vị anh-hùng Hy-Lạp lấy-lừng danh-tiếng về sức-lực và tài-nghệ quyền-thảo. Chẳng hạn như vua Amycus, là con đất-Hải Long-Vương (Nephele) và tên-cửu Ma-Lý (Mélée) văn-hào Bả-lạp-đô (Platon) là người đã lập ra

môn quyền thuật

Vua Amycus ham quyền-thuật quá đến nỗi chỉ cần gia-trị con người ở hai năm đêm. Người ngoại quốc nào vào nước, cũng phải so năm đêm với nhà vua. Cũng vì có cái thích lệ-lùng ấy mà sau nhà vua bị một người ngoại quốc tên là Pollux đánh chết trong một trận đấu quyền.

Văn-sĩ Hy Lạp Photius, trong một bài văn ngụ-ngôn, tôn Amycus là một nhà quyền-thuật đại-gia, và nói khi vua đang, trên làng vua có mọc một cây trúc đào. Hồ ai an là cạy trúc đào đó, thì tự nhiên đâm ra ham mê quyền thuật, như nhà vua ngày trước. Quyền thuật thành một môn vận-dộng. Tại sân vận động nào và tại cuộc vui nào, cũng có biểu-cien môn võ đấm ấy. Thậm chí, trong đám tang Patrocle đã trong sách Illade của thi hào Homère cũng có cuộc đấu quyền. Trong sách Odyssee của Homère,

L'automne vient avec les

CHAPEAUX

Imperial

études spéciales pour les pays tropicaux

Agents exclusifs:

Tamda & Ce

72 rue Wiclé Hanoi, Tél. 16-78

EN VENTE PARTOUT

vô-sĩ Ulysse cũng có dự coi một cuộc quyền-thảo. Thi-hào Virgile có là cuộc đấu quyền rất rõ ràng. Tuy được hoan nghênh như vậy, song đến mãi kỳ vận động-hội (Olympiade) thứ 23, tức là năm 664 trước Thiên-Chúa giáng-sinh, quyền thuật mới được ghi vào chương-trình các cuộc đua tại vận-dộng-hội.

Các tướng cổ, các họ cổ còn sót lại cho ta biết các cách thủ thế cùng cách đánh, đỡ của các tay đấu quyền đời xưa như thế nào. Các cách ấy, giống hệt các cách thủ thế và đánh đỡ ngày nay.

Vì đấu quyền mà không được hưởng gia tài

Ban đầu, người đấu quyền đánh bằng tay không. Sau họ quấn vào tay chằng-chịt những cái dây da, giầu nút màu vàng ban tay nắm lại thành một thứ « bi-lát » tay.

Những thứ « bi-lát » ấy hình như chỉ tốt làm cho quá mệt mỏi mà liệt đỡ đau-đớn, mà thôi.

Sau này, muốn cho những quả đấm mạnh-liệt nguy-hiêm hơn, các người đấu quyền mới hay dùng những thứ dây da dẫn thay các dây da mềm và dẹt. Thêm vào đó những cái mũ bằng đồng hay bằng chì, lổm chổm, dùng những khí-giới đó thì cuộc đấu quyền bấy giờ quá là mệt mỏi và ác-liệt và nguy-hiêm hơn hết.

Sau các cuộc đấu quyền, vô-sĩ bị thương, một mặt nhiều khi thay đổi khác hẳn.

Trong thi-lập Hy-Lạp, có một bài thơ là một chuyện rất buồn cười về vô-sĩ đấu quyền. Một vô-sĩ bị thương, khi chữa khỏi, một môi đổi khác hẳn, lúc về nhà, anh em họ-hàng không ai nhận được nữa. Chính anh ruột cũng không chịu nhận vô-sĩ là em. Việc đến cửa công. Người anh đem bức truyền thần của em ra trình quan.

Bức truyền-thần ấy và vô-sĩ không giống nhau một chút nào, thế là vô-sĩ bị quan Tòa xử cho là người ngoài định mao - nhện là người nhà đã chiếm đoạt gia-sản.

Đấu quyền đồng đã suốt hai ngày đêm, và nuốt mấy chiếc răng để hạ địch thủ...

Ban sơ đấu quyền, chỉ cốt đánh

thật mạnh, và chỉ lấy sức mạnh để thắng kẻ thù.

Nhân dịp các báo hàng ngày ở đây đăng vụ tên lang bịp Phạm-vân-Phú dâm gậy mũi kim tiêm vào đùi Trần-hữu-Trúc ở chợ Đồng Xuân

Số sau Trung-Bac Chu-Nhật

sẽ có bài nói rõ ràng về nạn « thuốc thang bịp bợm » ở Ta, ở Âu Mỹ, ở Phi-châu, Ấn-độ xưa và nay

Hồi Thánh Gandhi xướng lên phong trào « bất hợp tác » người Ấn-độ đã bài trừ bọn lang bịp và buôn thần bán thánh như thế nào?

Sẽ có một bài riêng tường-lập cả các ông lang bịp chuyên môn kiếm ăn về bệnh Dương-mai, viết dựa theo tài liệu lịch sử rất công phu, đọc rất hứng thú

DEPOT GERAL
INDOCHINE

Mélancones có thể đấu quyền luôn trong hai ngày đêm không nghỉ, trên võ đài.

Đại sức, nhanh nhẹn chưa đủ : vô-sĩ lại thường phải đem cái « gòn góc » ra dành lấy cuộc thắng cho mình.

Vô-sĩ Eurydamas ở xứ Cyrène, đấu quyền, bị địch thủ đâm cho gãy mấy chiếc răng. Eurydamas vẫn thần-nhiên, không tỏ vẻ đau đớn, nuốt chừng mấy chiếc răng gãy và máu trong miệng, vẫn đánh đỡ như không có chuyện gì xảy ra. Thấy vậy, thấy mình đánh một quả đấm gãy quai hàm mà địch-thủ không hề nao-núng kẻ thù đâm đâm ra lo lắng, thất thố và dần dần bị thua.

Thấy hai con thắng cuộc, bỏ chết vì mừng

Người Hy-Lạp cho « là » quyền là các xứ Arcadie, Elide, Egine và Rhodes.

Tại xứ Rhodes, có một vô-sĩ già tên là Diagoras, lúc thiếu thời đã đoạt được nhiều giải thưởng tại Vận Động hội, nhất là các giải về quyền. Ông có hai trai đều tinh quyền thuật. Năm ấy, chính ông già đưa hai con đến dự Vận-Dộng hội. Sau thấy tuyên bố hai con trai thắng cuộc, ông bỏ già mừng rỡ quá cười một hồi rồi lăn ra chết.

Lai lịch quyền Anh

Quyền Anh giống hệt quyền thuật thời cổ, có khác chỉ khác một vài điểm nhỏ hoặc khác về qui-tắc mà thôi.

Người ta bảo quyền Anh có từ khi người Anh lập quốc, nhưng qui-tắc luật lệ quyền Anh thì mới ổn định từ thế kỷ thứ 18, do một vô-sĩ tên là Jack Bronghton vào năm 1743.

Và là nhất là cũng như ở Hy-Lạp, ở nước Anh xưa cũng có hai phái quyền. Một phái lấy sức khỏe và sự dai sức làm đầu. Một phái lấy sự nhanh nhẹn và tài-nghệ để dành phần thắng, phái thứ nhất tức là phái quyền Anh ngày nay vậy.

LE-HÙNG-PHONG

NHỮNG VÕ SĨ NỔI DANH và các cách làm tiền lâu lĩn

Vài ba võ sĩ
nổi danh

Nước Mỹ có thể tự hào là một nước mà khắp dân chúng đều ưa chuộng thể-thao. Người Mỹ là một giống người rất hoạt động, bởi thế cho nên những môn thể-thao bạo động có rất nhiều người thích. Những cái gì không nhanh chóng là bị dân chúng xóa bỏ ngay. Một lực sĩ vô địch chạy nhanh 100 thước, một danh thủ chơi bóng bầu dục hoặc base-ball, một võ sĩ nổi danh về môn vật catch-an-catch hoặc về quyền Anh được chuộng hơn hết vì đó là những môn vận-dộng cần có nhiều sức khỏe và cũng vì vậy mà các lực sĩ này kiếm ra rất nhiều tiền.

Về môn quyền Anh, ở khắp các nước thế giới đều có những nhà vô địch nhưng chỉ có ở Mỹ thì chưa vô địch mới có giá trị, có lẽ vì ở Mỹ các võ sĩ có tài hơn. Bởi thế cho nên các trận đấu có hàng 10 vạn người xem chỉ có ở Madison-Square của tỉnh New-York, ở vô đại Chicago, nơi buôn lộn to nhất thế giới hoặc ở Detroit, nơi ăn, ở của hàng mấy mươi vạn thợ của hãng Ford, Joe Louis — đương kim vô địch thế giới quyền Anh — mỗi lần tranh chức vô địch của mình vẫn thường đấu ở Detroit vì ở đây có nhiều người xem và cũng thu được nhiều tiền nữa!

Những nhà vô địch quyền Anh ở Mỹ đều là người Mỹ — đôi khi có vài người da đen như Johnson, Walcott và Henry Armstrong và Joe Louis hiện thời, những người ngoại quốc được nổi danh ở Mỹ rất ít trừ Carpentier, người Pháp Carnera, người Ý và Schmeling, người Đức. Người ta có thể chia môn quyền Anh ở Mỹ ra làm bốn thời kỳ, mỗi thời có một tay vô địch đứng đầu. Thời kỳ thứ nhất từ năm 1890 đến 1900 là thời kỳ oanh liệt của Jim Jeffries — vô địch hạng nặng, Jeffries luôn tranh mấy năm giữ ngôi bá chủ trên các võ đài đánh đấu hạ ông ấy, không có một ai địch nổi, danh tiếng còn lưu lại đến tận bây giờ! Cùng với

chàng còn có những võ sĩ khác nổi danh nữa như Fitzsimmons và Corbett, Sharkey — ba tay võ sĩ hạng nặng cả.

Sau đó là thời kỳ thứ hai từ 1900 đến 1914 là thời kỳ của võ sĩ da đen Johnson, một quái-kết trong làng quyền Anh! Cũng như Joe Louis hiện giờ, luôn mấy năm trường, Johnson giữ chức vô địch thế giới, không có một ai tài nghệ đến gần chàng. Chàng lên cao mãi đến nỗi dân Mỹ phát ghét — tuy cũng như Joe Louis, chàng rất nhũn-nhặn. Sự ghen ghét chàng của dân Mỹ có lẽ vì chàng không đồng màu da. Họ ghét chàng đến nỗi vì không ai địch nổi chàng, nên họ lại gọi Jeffries, lúc đó đã giải nghệ rồi để ra đấu với chàng và mong cho chàng bị hạ. Như thế đủ hiểu Jeffries và Johnson ở Mỹ danh tiếng lung lay thế nào. Nhưng trẻ già, măng mọc, Jeffries đã hết thời oanh liệt và đánh bộ cuộc ở hiệp thứ 15 — ở Mỹ thường đấu tới 20 hiệp.

Thời kỳ thứ ba từ sau cuộc Âu chiến ít lâu đến 1930 là thời kỳ của Jack Dempsey, võ sĩ nổi danh nhất Mỹ và nhất thế-giới từ trước đến nay. Jack Dempsey nổi tiếng hơn cả Joe Louis bây giờ, một người đã chơi quyền Anh hoặc thích quyền Anh từ trước kia, bây giờ hay sau này ai nấy đều phải biết đến Jack Dempsey. Tài nghệ của Dempsey thật là hiếm có, không một đấu thủ nào không out trước mặt chàng nếu không thua hay bỏ cuộc ngay từ đầu. Carpentier của Pháp nổi danh khắp thế giới chỉ vì trong một trận đấu oanh liệt đã cầm cự từ đầu đến cuối với Jack Dempsey. Lúc đi tới đoạn đường chết của thang đấm vọt, Dempsey gặp võ sĩ Gene Tunney — một tay lực sĩ

của ANH-ĐẠT

cực lâu có, toàn đánh bằng lối đòn xa, thỉnh thoảng thôi vào mặt Dempsey một trái dấm, vì thế chàng thắng Dempsey luôn hai lần, mỗi lần ăn trên dưới 800 vạn bạc Đông-dương, một con số to lớn chưa từng thấy trong làng quyền Anh — từ xưa vẫn có tiếng làm tiền mạnh nhất trong các môn thể thao!

Với Gene Tunney và Jack Dempsey giải nghệ là đi tới thời-kỳ bá-chủ của Joe Louis bây giờ. Trước Joe Louis cũng phải nên kể đến những võ-sĩ nổi danh ở Mỹ như Sharkey, Carnera, Max Bear, Jim Braddock.

Môn quyền Anh ở Mỹ mỗi ngày một thịnh và cũng được hoan-nghê và cũng thêm tan ac nữa. Người ta chỉ ao ước xem những trận đấu ác-liệt một đấu-thủ bị out trên võ-đai. Bởi thế dân Mỹ tranh nhau đi xem Joe Louis đánh out các địch-thủ và họ cũng hy-vọng muốn thấy một đấu-thủ nào làm out Joe Louis nữa. Nền đấu-thủ đó lại là một-sĩ da trắng nữa thì sự nổi danh của võ-sĩ da đen chán là sẽ đi ngang với những võ sĩ tiền thu kèch này!

Các lối lâu cá của võ-sĩ Mỹ

Các bạn xem Trung-Bắc Chu-Ngật trong số đặc-biệt Chọi Gà tôi đã biết rồi một lối đi của các tay chủ gà, bởi chỉ lên mao ga và đá ga để cho ga xam lại to ra ga ôm rồi đem ga ra nạp. Ai cũng chắc con ga ấy sẽ thua thì náo náo dân cá to, kết cục con ga ôm khỏe hơn ai và đem về cho chủ nó rất nhiều tiền.

Ở Mỹ cũng vậy có một võ-sĩ tên là Kid Mac Coy vẫn thường dùng cái truc ấy để bịp những người đánh cá. Trước khi lên đài, Kid cũng bôi mặt bằng phấn và chỉ và lam đang điệu một nhọc, trông rõ một anh ôm liệt giường vừa dậy. Ai nấy thấy vậy đều đánh cá về phía bên địch của chàng. Bao nhiêu Kid cũng nhận tuốt. Rồi khi tiếng cồng khởi trận dần nổi lên, Kid mới hết vẻ ốm và lễ có nhiên là đánh rất ngỗ để thắng cuộc. Chàng ăn cả nhiều tiền luôn!

Một lần nữa đấu với một Tom Ryan, một võ-sĩ «đĩa», Kid bị đau lắm. Chàng chắc rằng thua nên nghĩ ngay ra một mẹo là đang đánh bỗng dừng lại, giang hai tay ra và cười ngất-ngheo! Tom thấy vậy ngạc-nhiên hỏi:

— Sao anh lại cười như thế?
Kid vẫn cười:
— Anh quay lại đằng sau mà xem, thiên-hạ đang cười cái quần đùi của anh rách kia kia!

Tương thật, Tom quay lại. Kid chỉ chờ có

THỐNG CHẾ PÉTAIN ĐÃ NÓI:

« Hỡi chủ-nhân thợ-thuyền các hạng! Chúng ta hãy sẵn lòng quên về gia-thế, đẳng-cấp, cùng sự chia-rẽ ngày xưa. Chúng ta hãy nêu một tấm gương sáng về hợp-tác. Chúng ta đồng tâm, đồng chí, cộng lực để đi đến một sự tổ-chức nghiệp-đoàn, đáng góp mặt trong một nước Pháp canh-tân ».

thê và giảng cho Tom một quả dấm móc vào cằm. Tom bị out ngay. Có điều này là vào vậy Kid vẫn được tuyên-bố thắng Tom như thường!

Võ-sĩ Fitzsimmons thắng Tom Sharkey cũng vì một mẹo như thế! Tom Sharkey là một thủy-thủ nên trên ngực chàng có chạm nhiều hình người và hình tàu bè lắm.

Vừa đánh nhau được ba hiệp; Fitzsimmons ghé vào tai Sharkey bảo:

— Nay kia là một chiếc tàu bè mà tôi sẽ đánh đắm cho anh xem.

Vừa đánh, Sharkey vừa giả nhời:

— Tôi thách anh đánh đắm được nó đấy.

Vào hiệp năm, đang giữa lúc gay go, Fitzsimmons bỗng kêu lên:

— Nay cần thận, hãy giữ lấy cái tàu!

Vô tình Sharkey kéo hai tay xuống che ngực. Thử dịp Fitz đâm luôn vào cằm Sharkey — lúc đó vừa bị bỏ hở — và hạ Sharkey ngay!

Nhưng trong các mưu mẹo hại nhau có lẽ không ai bị cay đắng bằng Herrera, người Mê-tây-cơ, trong một trận đấu tranh chức vô địch hoàn cớ với Terry ở Californie. Herrera hơn Terry hẳn một bậc, ai nấy đều chắc Terry sẽ bị out ngay từ hiệp đầu.

Biết vậy, ông bạn của Terry lo sợ cho gà của mình lắm. Nhưng ông nghĩ ra được một mẹo cực hay. Ông phải một người bạn tâm phúc đến giờ cho Herrera một cái nhẫn kim cương rất đắt tiền và bảo y:

— Tôi chắc thế nào anh cũng hạ được Terry nên tôi đánh cả với lão hầu của anh một số tiền tám vạn bạc. Vậy thì anh nên liệu có sức mà đánh, anh được tôi sẽ biếu anh cái nhẫn kim cương đắt tiền này.

Herrera làm và hôm đó anh tự đầu y đã cố hạ Terry. Y đánh làm cho Terry sưng cả mày mắt lên và chắc là sẽ phải out ở một vài hiệp sau. Terry định bỏ cuộc nhưng ông hầu đồ đánh và bắt:

— Anh hãy cố đánh nó ngã xuống đất một lần thôi. Còn mặt tôi lo liệu.

Trong khi ấy « ông có nhẫn kim cương » đến rí tai Herrera:

— Anh liệu đấy, trọng-tài trận đấu này là bộn của Terry. Nếu anh bị ngã thì lúc đấy nên đề phòng vì thế nào trọng tài cũng giả vờ quay đi chỗ khác, không ngăn ngừa Terry để cho nó thấy anh chưa đứng dậy hẳn đã đâm anh thì thế nào anh cũng gãy ngay. Vậy nhớ như anh ngã — tôi thì đi vậy thôi — thì anh phải nhìn tôi chăm chú, khi nào tôi ra hiệu cho anh đứng dậy thì hãy đứng dậy vì tôi sẽ đỡ y nhìn Terry lúc sơ ý mà ra hiệu cho anh đứng lên. Nghe chưa?

Herrera cảm động lắm, bắt tay « ông có nhẫn kim cương » ấy và luôn luôn nghĩ đến cái nhẫn. Vào hiệp sau, Terry cố thủ hết sức tàn để đâm Herrera một cái mạnh làm cho Herrera trượt chân ngã quỵ trên sàn! Nhưng Herrera không bị đau một tí nào, chàng vẫn mỉm cười và chăm chú nhìn « ông có nhẫn kim cương » lúc đó đứng ngay ở cạnh võ đài làm làm ra hiệu cho Herrera đứng dậy.

Trọng tài đếm nhiên đếm:

— Một, hai, ba.

Ông có nhẫn kim cương vẫn cười.
Hs Petrus Ky (67-74) tặng Huỳnh Công Giảng như Kho Sách Xưa Quán Văn Đường

— Bốn, năm, sáu.

Herrera vô tình dọi ông có nhẫn kim cương ra hiệu. Ông cười tỉnh mãi. Trọng tài vẫn lạnh lùng đếm:

— Tám, chín... out.

Giữa lúc này, ông có nhẫn kim cương mới giờ tay lên làm hiệu, Herrera vội nhảy lên nhưng chàng đã bị tính là thua out rồi! Chàng cố sức cãi cò, phản vua nhưng vẫn bị trọng tài coi là thua.

Chàng điên ruột đi lòng ông có nhẫn kim cương để hỏi tội. Công toi! Ông đã lần đi đầu từ này.

— Kết quả: Herrera mất cả chửa và địch hoàn cầu và mất cả nhẫn kim cương!

ANH-ĐẠT

BUTA

TỐT TỐT TỐT TỐT TỐT.

BUTA

là thứ ngòi bút nội hóa, chế tạo rất tinh vi. Viết tốt ngang với các ngòi bút khác của ngoại quốc. Hiện đã được nhiều các quan chức tới thăm nơi xuất sản, đều công-nhận là thứ ngòi bút tốt và rất ngợi khen. Mua buôn xin biên thư về n. 9 rue de Takou Hanoi

Việt-Nam văn học

CÓ IN CẢ CHỮ HÁN

1) Lý triều văn học — 2) Trần triều văn học I

3) Trần triều văn học II — 4) Lê triều văn học I

5) Lê triều văn học II — 6) Nguyễn triều văn học

Sách in toàn giấy bản để giữ được lâu. Giấy tất cả trên dưới 1.000 trang. Sau khi in xong đóng làm một sẽ bán \$300. Đến cuối Octobre 1941 in xong cuốn đầu rồi cứ cách 50 ngày sẽ có cuốn sau. Ngai nào muốn mua toàn bộ trả tiền trước phải trả có \$300. Và không phải chịu cước gửi. Ngai nào muốn đặt mua toàn bộ nhưng trả dần làm 4 kỳ (mỗi kỳ 1500) cũng không phải chịu cước gửi nhưng phải trả ngay 1500 khi đặt mua. Ngai nào muốn mua thứ cuốn đầu xin gửi 0\$30 (cả cước) về cho:

NHÀ XUẤT BẢN MAI LINH — HANOI

Quyền Anh

MỘT NGHỀ LÀM BẢNG TAY CỎ NHƯNG ĐƯA CON TRIỆU PHÚ

NGƯỜI TA ĐÁ TỖ CHỨC I CUỘC ĐẤU QUYỀN ANH

thề nào mà thu trong
vài tiếng đồng hồ ước tới
4.200.000 \$

những tay tở chức chuyên môn thì công cuộc mới có kết quả tốt, phải có kinh nghiệm nhiều, có lắm sàng kiến hay, phải xoay xở giỏi, óc lúc nào cũng đầy mưu thần

chước quý như Mike Jacobs — người đứng đầu ban tở chức trận đấu Schmeling — Joe Louis — ông vua tở chức những

Hạ được địch thủ, vô sĩ được
một món tiền khá dĩ ăn tiêu
suốt đời một cách dẽ vương

Người ta không nói (ngoa khi bảo nước Mỹ là xứ xở của cái gì đồ sộ, cái gì giàu sang, cái gì ngông ngỗ.

Nói đến Mỹ là nói đến những nhà chọc trời; những tài tử chiếu bóng, những hãng quay phim rộng bằng cả một tỉnh thành; những ông « gang to » bắn súng lục cả hai tay và giết người như giết... rệp; những cuộc đấu võ không lồ hàng mươi vạn người xem, tiền thu hàng triệu đô la.

Ta hãy nói về công cuộc tở chức một trận đấu võ.

Trước hết một trận đấu lớn lao phải cần hai võ sĩ nổi danh, được công chúng yêu chuộng. Xưa kia Dempsey, rồng rã trong tám năm trời đã làm lợi cho những nhà tở chức 25.000.000 đô la, tính theo giá bạc bây giờ là 1.050.000.000 ngàn. Một nghìn năm mươi triệu ngàn hay là một trăm năm triệu

đồng bạc Đông-dương. Sau khi Dempsey giải nghệ các nhà tở chức không làm sao mà tìm ra được một võ sĩ được công chúng yêu chuộng như chàng. Tunney, Carnera, Baer, Paulino không làm cho dân Mỹ quên được tên Dempsey.

Trong khi những người yêu chuộng quyền Anh mong đợi một ngôi sao sáng ngời mọc lên trên trời thì Joe Louis hiện ra với muôn đạo hào quang rực rỡ. Nhưng phải tìm một địch thủ có tài tương đương với Joe Louis thì cuộc đấu mới có hứng thú. Người ta chọn Schmeling.

Với những võ sĩ lừng danh khắp hoàn cầu, các bạn tưởng bất cứ ai đứng lên tở chức cuộc đấu là cũng thành công ngay? Không đâu! Phải có

cuộc đấu quyền Anh ở Mỹ. Chính phủ Mỹ đánh thuế rất nặng những công cuộc lớn lao như thế. Các bạn đừng vội bảo những nhà cầm quyền Mỹ không có óc thể thao. Họ có và có nhiều là đẳng khác nhưng thể thao và óc xoay xở lợi tức cho công quỹ không bao giờ đi đôi với nhau.

Phải làm thế nào thu tiền được thật nhiều, chi phí rất ít (ít là ít đối với óc người Mỹ thôi) và nhất là tránh được số tiền thuế, hay là có tiền thì đóng một số nhỏ thôi. Mike Jacobs, hèn tìm đến bà Hearst vợ ông chủ tờ báo Mỹ và hứa sẽ chiếu ra mười phần trăm giúp vào hội từ thiện mà bà làm hội trưởng. Dựa vào công việc từ thiện, người ta cũng dễ tìm quảng cáo.

Người ta không bận tâm đến số tiền thu về nữa.

Họ sửa sang hai nơi tập dượt hơi xa Nữu-ước, ở vùng nhà quê, khí hậu tốt, phong cảnh đẹp để « kéo » khán giả đến cho đông. Ở mỗi khu tập dượt, ban tổ chức cử ra một nhân viên chuyên việc quảng cáo cho võ sĩ. Viên này trong ba tuần lễ thông luôn, mỗi ngày phải gửi ít ra là một cọt cho những báo xuất bản ở Nữu-ước. Cả ngày, viên này chỉ ngồi bóp óc nghĩ ra những tin lại lung để gửi đăng, sáng thì gửi tin cho những báo xuất bản buổi chiều mà chiều thì lại lo tin cho những báo xuất bản buổi sáng.

—Mike Jacobs sẽ tự tử nếu Schmeling bị Joe Louis cho đo ván.

—Vợ Joe Louis phải lượn máy bay là là trên chỗ tập dượt của chồng để xem Joe Louis tập dượt vì động khán giả quá, bà không lách vào được.

—Joe Louis tuyên bố là sau cuộc đấu, sẽ về Phi Châu dạy kinh Phức-Ấm để sám hối.

—Dù được thua Schmeling cũng thách Joe Louis đấu gươm.

—Hôm qua Joe Louis đã bị được ba « găng tơ » đang bắt cho một triệu phú.

—Anny Ondra (vợ Schmeling, một cô đào chiến bóng nổi danh) dọa nếu Schmeling mà thua phen này sẽ ra tòa xin ly dị.

Ngoài những tin như thế, những phóng viên đến xem tập dượt đều có đủ nơi ăn chỗ nằm từ từ, có sẵn máy vô tuyến điện đặt ngay đây để tha hồ thông tin tức cho báo minh một cách nhanh chóng và tiện lợi.

Ở đầu phố, trên những tấm kính những cửa hàng to, người ta dán la liệt những hình của hai võ sĩ vẽ bằng những màu rất lòe loẹt. Mỗi bức vẽ to bằng cả một chiếc chiếu, mặt Joe Louis, Schme-

ling trên bức vẽ to vừa bằng cái... met, như thế thì có... mà mới không trông thấy.

Người ta thả những quả bóng to bằng những cái thùng bay lơ lửng trên có vẽ hình hai võ sĩ và những câu quảng cáo.

Người ta bán những chiếc khăn tay, những chiếc ca-vát trên có thêu hình hai võ sĩ đồng khung trong những bình quảng cáo.

Quảng cáo như thế người ta còn cho là chưa đủ.

Muốn biết dân da đen quảng cáo và « đấm bái » võ sĩ của họ thế nào, các bạn hãy đến Harlem, khu riêng của dân da đen ở Nữu-ước. Các bạn đừng tưởng đó là một khu nhà tồi tàn, phố sá bần thiú. Trái lại Harlem là một khu ở gần trung tâm thành phố Nữu-ước, với những nhà cao, cửa rộng. Ban đêm ánh điện sáng rực trong những ca-lâu, từa-quán chật ních những người.

Ở đây dân da đen bái Joe Louis như một ông thánh vì võ sĩ đã làm võ vang cho họ nói giống bằng những quả đấm nặng nghìn cân của mình.

Dân khu này tổ chức những cuộc vui âm ỹ, những cuộc cợt cười vũ suốt đêm. Những cặp trai gái da đen quần áo rực rỡ óm nham, theo tiếng trầm bổng của một ban âm nhạc danh tiếng, nhảy những điệu riêng của họ.

Người ta phải lấy làm ngạc nhiên trước thiên tài của những tài tử tị hợn da đen diễn những bản tấu cảm, một bản nhạc điệu rất khó, một bản âm nhạc toàn tài tử da đen trên dưới mười tuổi làm cho những nhà âm nhạc sành sỏi phải phục tào. Người ta bảo dân da đen có thiên bẩm về âm nhạc và thiên về. Những tài tử bé mà đã giỏi khoa âm nhạc và khiêu vũ như thế kể có hàng nghìn.

Sau những cuộc vui âm ỹ

ấy, cảnh nào nhiệt hồng chỗ nên yên tĩnh. Một chàng da đen có vẻ quý phái lịch sự bước ra, ngả mũ rơm chào bạn gái và cầm giấy đọc. Chung quanh chàng mấy, chục thiếu-nữ da đen xếp hàng. Đó toàn là hoa khôi của Harlem, mỹ miều trong những bộ áo muôn màu, với những ánh long lánh sáng ngời của vàng và ngọc.

« Dù mưa hay nắng, dù gió bão hay ngập lụt, các bạn ai ai cũng phải dự cuộc đấu giữa nhà vô địch của chúng ta với nhà vô địch da trắng Schmeling. Các bạn hãy cầu nguyện cho võ sĩ của chúng ta sẽ được toàn thắng. Cuộc toàn thắng của Joe Louis là cuộc toàn thắng chung của dòng giống chúng ta »

Một bài văn đứng đắn học được màu tôn-giáo mà đọc ở một nơi hội họp vui chơi âm ỹ như thế, ở các nước khác thì ai cũng lấy làm lạ, nhưng ở đây thì là thường: đây là ở Mỹ.

Sau cuộc đấu, chỗ nào cũng ao-ước được cái hàn hạnh nhà võ-sĩ da đen để chân đến nên câu sau này xếp bằng những chữ lửa thật to sẽ lôi kéo đến Harlem hàng rừng người.

— « Sau cuộc đấu, Joe Louis sẽ đến ngay Harlem, mà chỉ đến Harlem thôi. Cuộc đon-rước sẽ long trọng ngoài trời tưởng tượng. »

Bạn hãy dời Harlem và theo tôi đến đại hành-doanh của ban tổ-chức. Bạn cứ sống sộc vào không cần phải gõ cửa chờ đợi lời mời gì cả. Chẳng cần phải bỏ mũ; giờ một ngón tay lên ngang vành mũ: thế là bạn chào rồi đó.

Mike Jacobs ngồi kia, mặt xương xương, mắt sáng và nhanh, mồm vừa nhai kẹo cao-su vừa liên thoắng giả nhời hoặc ra lệnh cho những thư-ký, làm việc.

Một viên thư-ký nghe máy nói xong quay lại nói với Jacobs:

—Khu thứ 25 vừa gọi đây nói lấy thêm 1000 vé hạng cuối và bảo đã bán hết 300 vé hạng nhất.

Jacobs thò một lần khỏi si-gà đây giả lời:

—Chỉ gửi 500 vé hạng cuối thôi. (Tại sao người ta mua

1000 vé mà chỉ gửi 500 vé thôi, đó là bí quyết nhà nghề, mà lẽ tất nhiên bí quyết kỹ sư làm ra (tiền)).

Người ta đi lại tập nập như một cái chợ, người nào có công việc của người ấy, có quy-cu và nhanh chóng như những bộ phận trong một cái máy, nghe lệnh của một người—Mike Jacobs—ông trùm tổ chức đã trở nên triệu phú sau mấy trận đấu giữa mấy võ-sĩ lừng danh.

Nhà tổ chức còn ăn, cả về mặt những bằng phim nữa. Muốn được phép quay phim cuộc đấu, mỗi hãng phim phải trả cho Mike Jacobs một số tiền là bao nhiêu đấy—số tiền này không phải là nhỏ.

Vì Joe Louis thường cho những địch-thủ do ván ngay những hiệp đấu, như thế cuốn phim quay được sẽ ngắn, bằng phim sẽ thiệt nên các hãng phim phải làm giao kèo với Mike Jacobs. Hãng phim chỉ phải trả một phần tư số tiền đã định nếu trận đấu kết liễu ở hiệp thứ ba, một nửa số tiền đã định nếu trận đấu kết liễu ở hiệp thứ nhì, ba phần tư ở hiệp thứ ba, và từ giữa hiệp thứ tư trở đi mà một võ-sĩ hạ « nóc ao » thì hãng phim phải trả cả số tiền đã định trong giao kèo.

Như thế hãng phim đã quay được một cuốn phim thời-ay

(Xem tiếp trang 23)

40.000 KHÁN GIẢ MỸ

thần nhiên đứng dưới mưa rào

hạnh ít có: tổng thống Roosevelt mời chàng đến tiếp chuyện ở phủ tổng thống!

Joe Louis rất ít nói, có người cho chàng là dấm nửa. Lần ấy ở dinh tổng thống Roosevelt ra, phòng viên các báo Mỹ xô nhau lại hỏi chàng xem khi tổng thống Mỹ bắt tay chàng thì chàng trả lời thế nào? Joe Louis nghĩ ngợi rất lâu rồi đáp:

— Khi ấy, tôi chẳng nghĩ ngợi gì cả!

Lại một lần nữa, các công hầu của chàng giết chàng đến một cuộc hội họp của phái cộng hòa cốt để « ném » chàng vào con đường chính trị. Thấy Joe Louis đến thiên hạ hoan hô chàng nhiệt liệt và yêu cầu chàng diễn thuyết. Joe Louis đứng dậy nghĩ một lát và nói:

— Tôi rất lấy làm sung sướng được đến chỗ này!

Đoạn chàng ngồi xuống và không nói gì nữa.

Muốn xem tài nghệ của con người kỳ quặc này, mỗi năm cứ đến một đêm tốt đẹp của tháng Jain thì mười vạn người lại kéo nhau đến ngồi chật cả ba tầng gác của võ đài Yankee Stadium ở New York. Một tối như thế thu vào khoảng 420 vạn bạc đồng-

xem trận đấu của JOE LOUIS

Một quả đấm mãnh liệt của JOE LOUIS

Người thắng Sáu

Ở Mỹ người ta thường gọi tay vô địch đánh boxe da đen Joe Louis là « người thắng Sáu » — l'homme de Jain — vì cứ đến tháng sáu tây thì Joe Louis lại đem chức vô địch thế giới và quyền Anh của mình ra để cho anh tài tử xứ ai giỏi thì ra tranh đấu với chàng.

Nói đến Joe Louis thì không ai là không biết tiếng, nhất là ở Mỹ. Người da đen ở Mỹ thường không được trọng vọng vậy mà chỉ vì hai năm tay có sức như thần của Joe Louis mà chàng được cái hân

Trời mưa như trút nước, ai nấy vượt mặt không kịp, ướt lướt thướt như chuột lột. Tuy vậy mọi người vẫn thần-nhiên đứng giữa trời mưa không có chuyện gì xảy ra. Mọi người đây là 40.000 khán-giả bình - tĩnh đội mưa, và vì về đứng đợi xem các cuộc đấu quyền, đã định rõ trong chương-trình là trong đúng một giờ tám phút.

Đề quên trời mưa và quên sự đợi chờ, một sinh-viên ăn-bữa áo pyjama màu da cam-lòe-loẹt bá cổ một « công-tử » già, đội mũ cũ, cầm « cane », vừa quay-cuồng vừa hát-hồng âm-ý. Người đi qua, kẻ đứng bên vẫn thần nhiên, chẳng ai thèm chú-ý đến cái trò vai-lam-thời ấy, cũng như chẳng ai thèm chú ý đến trời mưa.

40.000 người có đến đó để xem trời mưa hay xem khán-giả hồng dứa đâu!

Cốt xem các quả đấm thần của võ-sĩ trứ-danh hoàn-cầu, một võ - sĩ mà họ coi như thần-thánh vậy. Võ-sĩ ấy là Joe Louis.

đương. Các bạn tất đã nhớ đêm 20 juin 1936, lần đầu tiên từ xưa tới nay, Joe Louis bị một võ sĩ khác hạ.

Người đó là Max Schmeling. Sau trận này, Schmeling ăn 125 vạn bạc, được cả nước Đức hoan hô, Schmeling vừa bị chết trong trận đánh đảo Crete tháng Jain vừa rồi.

Trừ Schmeling ra thì từ xưa chưa ai địch nổi Joe Louis. Nhưng Max Schmeling trong trận phục thù với Joe Louis cũng bị Joe Louis hạ ngay trong hiệp nhì! Người đi xem phải giả có khi tới 100 bạc một chỗ ngồi mà chỉ được xem có sáu phút Joe Louis và Schmeling đấm nhau, họ cầu quá và tiếc tiền nữa là ó và đập phá tưởng tan cả võ đài!

Từ tháng Agut 1940 đến giờ Joe Louis đã hạ cả bảy chín địch thủ rồi. Trong đó có Abe Simon là cử nhất vị chống cự với Louis nổi tới hiệp thứ 13 Joe Louis có một đức tính này rất quý cho một nhà võ sĩ vô địch: dù ở nhà, dù ở chỗ đông người, dù trong một trận đấu sinh tử, bao giờ Joe Louis cũng bình tĩnh, điềm đạm, rặng fleg một cách lạ đời!

Chính thế, trong một trận đấu, dù Joe Louis bị ăn nhiều đòn thật nặng nề, về mặt của Joe Louis cũng không bao giờ thay đổi. Hình như ở chàng không có gì là giận, là tức hay là sợ nữa và cũng hình như chàng không lấy gì làm sung sướng khi chàng đấm knock-out một địch thủ nào.

Chàng thường bảo rằng chàng rất chán đánh boxe. Tuy vậy chàng vẫn cứ phải đánh boxe vì ngoài sự đánh boxe ra chàng không biết làm gì nữa.

Nói cho đúng ta phải thêm: ngoài đánh boxe ra chàng không biết kiếm đâu ra được hàng triệu bạc như bảy giờ. Sau sáu năm giới đánh boxe, chàng hiện nay có trong tay vào khoảng 7 trăm vạn bạc Đồng-ương!

Âm-nhạc, phim đánh nhau và ngủ

Joe Louis không đọc sách bao giờ, Chàng rất sợ sách, sợ kịch hát, những chỗ hội họp đông người và chính trị. Chàng há nhất những bản âm nhạc « swing » — một điệu đàn « jazz » mới — chàng lại thích các phim gang-si-tơ nữa. Nhưng cái thú nhất của Joe Louis là được ngủ. Ngày thường chàng ngủ 12 giờ một ngày. Ngày tập để tranh đấu chàng ngủ 14 giờ đồng hồ.

Tuy giàu lớn nhưng Joe Louis không thích tiền. Chàng chỉ thích mua đất cát, vườn trại. Chàng có hai ngôi nhà lớn để cho chàng và gia đình ở, một cái xe ô-tô Buick cực to và cực sang ở sân biển có

đề hai chữ K. O. — knock out — hai con ngựa thú, ba chục bộ quần áo mỗi, mỗi bộ giá 500 bạc, 25 đôi giày, tám chục con bò cái vắt sữa, 100 con lợn giống đất tiền nuôi ở trại chàng và một khách sạn đề tên chàng, khách sạn ấy đặt hàng nhất vùng Detroit ở Mỹ.

Mẹ Joe Louis cũng ở Detroit, trong một căn nhà già năm vạn bạc của Joe Louis mua cho. Bà vẫn kể chuyện rằng từ nhỏ đến lớn Joe Louis không hề ốm đau và chỉ thích ngủ li bì suốt ngày.

Tuổi trẻ

Cha Louis là Barrows. Louis ra đời năm 1914! Ba năm sau cha chàng diên phát tống vào một nhà giam và 20 năm sau thì chết. Mẹ Louis đi lấy chồng khác và đem nhau đến Detroit sống trong cảnh nghèo nan cực khổ.

Ở Detroit các bọn ôn thường chuẩn vào các rạp xi-nê không lấy vé. Chàng tranh nhau và đá nhau dữ dội và lần nào Joe Louis cũng thắng. Năm 1931 Kinney thấy Louis khỏe nên khuyến Louis tập boxe, Louis theo lời nhưng không tốt sáng.

Năm 1933, một anh da đen khác là Roxborough dạy Louis thêm về boxe và nhờ vậy năm 1934, Louis giật giải vô địch tài tử hạng mi-lourds ở Detroit. Lúc ấy Louis mới 18 tuổi.

Biết Joe Louis có tương lai lớn, Roxborough dùng một võ sĩ da đen là Blackburn làm kẻ luyện tập cho Louis. Nhờ Blackburn chăm nom, Louis thắng từ trước tới nay 45 trận, trong đó có 38 trận chàng hạ kẻ địch bằng Knock-out!

(Xem tiếp trang 29)

THUỐC HO CON CHIM

Gia truyền thần dược

HO ĐOM

HO GIÓ HO KHAN

HO GA

Người lớn, trẻ con ho có đờm nhiều chỉ ngâm một lát thấy long đờm gớt dịu hoặc khỏi ngay

Bao bì uống 4 chén: 0:30

Bao bì uống 2 chén: 0:15

Hỏi về các nhà ĐẠI LÝ PHÂN TÍCH CON CHIM khắp Trung, Nam, Bắc Kỳ

GEORGES CARPENTIER

Quyền Anh
tại Pháp

vô địch Pháp có thiên tài
đã từng thắng hết các
võ-sĩ Âu-châu đồng thời

Cách đây vài chục năm, những người hâm mộ môn quyền-anh và thể-thao ở Pháp ở Âu-Châu và khắp thế-giới, không ai không biết tiếng nhà vô-địch đại-tài Pháp Georges Carpentier, một người đã từng nổi tiếng lừng lẫy trong một thời-gian khá lâu trên khắp các võ-dai Âu, Mỹ. Hồi đó nói đến Georges Carpentier, chắc các nhà thể-thao phải nhớ ngay đến một người lẫm lức, hơi cao, nét mặt rất diễm-linh và vẻ khác hẳn với những nhà võ-sĩ vô-địch khác, phần nhiều to lớn, chắc chắn như những quả núi nhỏ. Georges Carpentier là một trong những nhà vô-địch về quyền anh mà tài-nghệ rất vững-vàng và nổi tiếng rất lâu. Georges Carpentier giải nghệ và xa hẳn các võ-dai đã gần 20 năm nay (1926) mà đến nay nói đến tên chàng nhiều người Âu, Mỹ vẫn tỏ vẻ hâm mộ và yêu mến.

Xuất thân trong một gia-đình thợ mỏ

Georges Carpentier sinh ở Liévin trong quận Pas de Calais miền Bắc nước Pháp ngày 12 Janvier 1894 trong một gia-đình thợ mỏ. Ngay lúc mới biết đi, học ở một trường làng. Georges Carpentier đã là một đứa trẻ rất tinh nghịch và có tinh hiếu-chiến hay gây sự đánh nhau với những trẻ cùng lớp tuổi và lại thích đánh nhau với những trẻ lớn hơn mình. Năm lên chín tuổi thì Georges vào luyện tập ở một hội thể-thao gọi là « Régénératrice » do François Descamps trông coi. Descamps là người sau này sẽ dạy nghề quyền Anh và là huấn-luyện viên của nhà vô-địch đại tài. Ngay lúc đó François Descamps đã thấy ở cậu học-sinh nhỏ bé rất tinh-nghịch kia một thiên-tài về quyền-thuật.

Một hôm F. Descamps vừa về tới trường huấn-luyện thì thấy Carpentier đang đeo găng tập đấu võ với một cậu học trò lớn hơn. Tuy còn ít tuổi mà Carpentier đã đánh được những quả rất hay. Từ đấy, Descamps để ý đến Georges Carpentier và định luyện cho cậu bé

VÀ SAU CÙNG CHỈ BỊ THUA NHÀ VÔ ĐỊCH MỸ JACK DEMPSEY

đó thành một con gà nòi của mình và cũng từ đó Georges chỉ sống về quyền Anh. Đến năm 12 tuổi thì Georges Carpentier được chọn đi tranh giải quán quân địa-phương về đấu võ Pháp ở Béthune. Lần đó là lần đầu cậu bé Georges Carpentier được đấu võ trước ông-chúng và trên một võ đài lập ngay giữa giới. Vì gặp một ngày lễ nên người trong vùng đến xem đấu võ rất đông. Trong số hai mươi đấu thủ, Carpentier được liệt vào hàng chót hay là dự cuộc bán kết với một viên cai bộ binh một người cân nặng gấp hai Carpentier. Thế mà Carpentier đã thắng được địch-thủ của mình nên được công chúng hoan hô nhiệt-liệt. Thật là một sự không ai ngờ. Từ đó Descamps lại càng hy-vọng vào học trò mình và đến năm sau cho đi dự giải quán quân thế-giới về môn đấu võ Pháp mở cho những người tài-tử. Carpentier thuộc hạng rất nhẹ vì chỉ có 35 cân. Carpentier tuy bé mà cũng được liệt vào hạng ba và lần này cũng như lần trước cậu võ-sĩ 13 tuổi được công chúng rất hoan-nghênh. Những kết quả tốt đẹp lúc đầu này đã khuyến khích Carpentier nhiều và làm cho huấn-luyện viên Descamps rất hài lòng và càng chăm tập dượt cho con gà nòi rất nhiều hi-vọng đó. Cũng một năm đó, ngày 4 Décembre, Carpentier lại thắng trong trận chung kết giải vô-địch miền Pas de Calais và đến 11 Mars 1908 thì Georges Carpentier được công nhận là vô-địch thế-giới về môn quyền thuật Pháp.

Hồi đó Carpentier mới có 14 tuổi, cái chức vô-địch thế-giới kia chỉ có vẻ hào nhoáng bề ngoài chứ thực ra thì cũng không vẻ vang lắm như người ta vẫn tưởng. Trong cuộc tranh giải vô-địch thế-giới đó mỗi hạng chỉ có sáu hoặc bảy võ-sĩ thôi. Tuy vậy, Georges Carpentier cũng bắt đầu nổi tiếng từ đấy.

Georges Carpentier với môn quyền Anh

Môn quyền Anh đã qua eo biển Calais vào đất Pháp từ năm 1908. Theo sự tập dượt lúc đầu thì người ta thấy nhà vô-địch bé con Carpentier rất nhiều hi-vọng về môn đó. Descamps sau khi hỏi ý-kiến học trò mình, bèn định cho Carpentier học về môn đấu võ Anh và hơn thế nữa muốn cho võ-sĩ bé con tập dượt chuyên cần để trở nên một võ-sĩ nhà nghề thì sau này mới có thể tiến triển được.

Cũng lúc này vì Carpentier đã đến tuổi làm ăn để nuôi mình và gia-đình nên ông thân-sinh ra chàng muốn bắt chàng bỏ cái lối « đám người » không ăn thua gì để về làm thợ mỏ. Hai anh của Georges cũng theo nghiệp nhà và đã trở nên người thợ mỏ lành nghề.

Khi Descamps đem việc cho Georges để hết thì giờ tập dượt về quyền Anh thì ông thân-sinh ra Georges rất ngạc nhiên. Đầu ba mẹ có can thiệp nhưng ông bố vẫn không nghe và sau cùng Descamps phải cam-doan giả cho gia-đình Carpentier mỗi ngày một phạt lạng trong sáu tháng đầu để bù vào số tiền công của Georges nếu Georges đi tập làm thợ mỏ.

Đến lúc đó (ng thân-sinh là Georges nó bằng lòng.

Ngày 26 Jpin' 1909 thì Georges Carpentier giải được cuộc vô-địch miền Pas de Calais về loại (poids coq) Carpentier đã thắng Wet-tinck lớn hơn nhiều và được hoan-hô nhiệt-liệt.

Đến 15 Octobre 1909 thì Georges Carpentier tranh chức vô-địch hạng gà ở Paris với Paul Til là người giữ chức đó. Cuộc tranh đấu này hòa. Mấy năm lễ sau thì Carpentier thắng điểm Charles Ledoux một võ-sĩ đã bắt đầu nổi tiếng hồi đó.

Đến 26 Décembre 1909 thì Carpentier mới lần đầu thắng chức vô-địch nước Pháp về quyền Anh hạng gà của Paul Til.

Đến Juillet năm sau thì Carpentier nhảy lên hạng (poids légers) và thường được tập dượt với một võ-sĩ da đen Jack Johnson lúc đó giữ chức vô-địch hoàn-cầu về quyền Anh. Chính trong hồi tập dượt này mà Georges Carpentier học được nhiều « cú » hay và nhiều miếng hiểm độc của nhà nghề.

Thời kỳ toàn thịnh của nhà vô-địch

Đến Janvier 1911 thì Carpentier nhảy sang hạng nặng cân trung bình (poids moyens) và từ giờ đi Carpentier mới bắt đầu nổi tiếng lừng lẫy vì đã thắng được nhiều tay võ-sĩ danh tiếng của Anh.

Ngày 1er Avril, Georges Carpentier thắng S d Staggs và sau đó thắng Eusta che gặt chức vô-địch hạng nặng cân trung bình nước Pháp và thắng võ-sĩ Anh Young Josephs mà gặt chức vô-địch quyền Anh Âu-châu về hạng trung bình. Carpentier là võ-sĩ người Pháp thứ nhất gặt được chức đó.

Tức k i đầu với Young Josephs, Georges Carpentier đã thắng Goldswain « r c s o » ở hiệp thứ tư và thắng điểm Arthur Evers den cùng Sid B rns. Ba võ-sĩ này đều là những tay nổi tiếng về hạng nặng cân trung-bình ở Anh.

Thuật lại trận đấu với nhà vô-địch Âu-châu người Anh, Georges Carpentier nói về võ-sĩ sở dĩ thắng được là vì lòng quả quyết muốn thắng, muốn là người Pháp thứ nhất được gặt chức vô-địch quyền Anh Âu-châu.

Về quyền Anh cũng như về các môn thể-thao khác, người muốn thắng cần phải tự tin vào tài sức của mình. Người đã sợ thua thì khó lòng mà thắng nổi.

TRÍ - NHÂN

số 5, Phố
hàng Đường,
— HANOI —

QUẢNG - TẾ

số 54, phố
Khâm Thiên
Hanoi (zone)

BÀ CON GẤU THẦN

mà người ta vẫn bàn tán bảy giờ là
ba thứ thuốc cực thần diệu này :

Điều Kinh « Con Gấu » 1\$80
Đau dạ dày « Con Gấu » 0\$80
Bỏ thận « Con Gấu » 1\$00

Ba thứ thuốc này là:
Bạc cho đàn ông
Vàng cho đàn bà

(Ai mua xin cứ viết thư về thang hai nhà
này. Thuốc hay, không phải gửi nhiều nơi)

Khai sang tới Luân-Đôn trước trận đấu mấy hôm, Carpentier cần lại tẩy mình nặng hơn sức nặng hạn chế về hạng cân nặng trung-bian (66 kgr 675) nặng sau cân. Vì thế mà Carpentier phải tập các tư thế thả-nhỏ nhọc mệt, và sau cùng phải nhún dúi và tắm bằng hơi nước để cuo bớt cân. Lúc đi cân võ-sĩ Carpentier không thể đứng vững được nữa nhưng nhờ lực mà được nẹp lệ vì chỉ cần nặng có 66kg500.

Carpentier nói Young Josephas còn dễ đánh hơn Sid Barnes. Young chỉ có một lối chơi khoa học nhưng nhà vô địch Anh đánh không mạnh. Tuy Young đánh đẹp mắt nhưng những cú đấm không có hiệu quả mấy.

Hôm nay Georges Carpentier đã 17 tuổi. Carpentier đã thắng nhà vô địch Anh ở hiệp thứ hai và Young Josephas phải bỏ cuộc. Sau trận đấu với Young Josephas, Carpentier lại thắng nhiều tay đấm tiếng tăm võ đai như chàng võ-sĩ Mỹ Harry Lewis trong 20 hiệp và giật chức vô địch Âu-châu lần thứ hai. Sau này, Georges Carpentier lại giật chức vô địch Âu-châu lần nữa và lần này cả Carpentier đã giữ cái giải vô địch nặng cân trung bình, hạng nặng vừa và hạng nặng.

Lúc đó nhà vô địch đã trở nên giàu có vì riêng trong trận đấu với Frank Klaus, Carpentier được hân 500.000 phật-lăng. Các trận đấu với võ-sĩ Wells biệt hiệu là Bombardier Wells được công chúng Anh rất hâm mộ đã làm cho Carpentier từng tiếng nhất.

Theo lời Carpentier thì Wells có lối chơi khoa-học nhưng không được đại sự cũng vì thế mà Wells không thể trở nên một võ-sĩ đại tài được. Sau này Bombardier Wells tỏ ý không chịu thua và yêu cầu Carpentier cho đánh giá thù, Carpentier nhận lời ngay nhưng

trong cuộc đấu giá thù, Wells còn thua chóng hơn trận đấu thứ nhất.

Sau này Carpentier lại đấu với một võ-sĩ Mỹ Grubbs Smith là một võ-sĩ vẫn làm le bước lên chức vô địch quyền Anh thế-giới. Đang lẽ Carpentier đã hạ Smith « nóc ao » trong hiệp thứ tư bằng một cú móc ở cằm nhưng vì sự tự vệ của trọng-tài có ý đếm 10 giây đồng hồ quá chậm nên Smith lại ngóc dậy được. Sau võ-sĩ Mỹ dùng một miếng áo liệt hiểm độc đánh Carpentier một cú vào óc và Carpentier bị ngã bất tỉnh nhân sự nhưng Smith đành phải rút lui ngay.

Trong hồi chiến-tranh, Carpentier tình nguyện sung vào đội phi-quân và nhiều lần tỏ ra là một phi-công-lội lạc, can-dảm, nhiều lần được ban khen và ngày 2 Octobre 1916 được thưởng quân-công-bội-tinh vì đã dự vào trận đánh lấy lại pháo đài Donament ở Verdun. Nói tóm lại trong cuộc chiến-tranh Carpentier cũng đã tỏ ra là người can-dảm như ở trên võ-đài.

Chiến-tranh vừa hết thì Georges Carpentier lại trở lại nghề đấu-võ và trong hồi này Carpentier lại giật được một chức vô địch Âu-châu nữa về hạng nặng cân vừa trong khi thắng võ-sĩ Anh Dick Smith ở hiệp thứ chín. Lại một lần nữa, Carpentier thắng Joe Beckett vô địch nước Anh về hạng nặng cân người đã thắng Bombardier Wells.

Trước trận này, Carpentier tập được rất cần thận. Trận đấu rất được công chúng Anh hoan nghênh, có chỗ ngồi phải giá đến 800 và 900 phật-lăng và có kẻ dấn cơ lại bán được tới 1.500 hoặc 2.000 phật-lăng. Trận đấu chỉ trong 1 phút 14 giây là kết-liệu. Beckett đã bị đánh mê-mẩn, bất tỉnh nhân sự mãi một lúc sau mới dậy được. Sau trận này, Carpentier

được Đông-cung thái-tử Anh ban khen và công chúng Anh rất hâm mộ nên khi Carpentier ra ga đáp xe lửa về Paris, có tới 80.000 người đi tiễn để xem mặt nhà vô địch Pháp lần nữa. Khi về Pháp rồi, Carpentier mới nói thực với các bạn thân rồi là trong khi đấu với Beckett mình bị đau nhọt ở cánh tay. Vì vậy thì khi cần nhọt đó rất khó nên không ai có thể trông thấy được. Cũng vì thế mà Carpentier phải kết liễu trận đấu rất nhanh nếu không may mà bị đánh nhẹ vào cánh tay đau thì nhà vô địch Pháp có thể bị ngã.

Đến 1920 thì nhà vô địch quyền Anh lấy vợ và sang du-lịch Mỹ-châu làm tài-tử chiếu bóng. Ở Hoa-kỳ, Carpentier chỉ đấu có một vài trận nhưng là những trận lớn cả. Ngày 12 Octobre 1920, ở Jersey City, Carpentier đánh ngã Battling Levinsky « nóc ao » ở hiệp thứ tư và giật được giải vô địch thế-giới về hạng nặng cân vừa. Đến 1921, Carpentier chỉ lên võ đai có một lần để đấu với Jack Dempsey tranh chức vô địch thế-giới về hạng nặng cân.

Tuy thua, Carpentier cũng được linh một triệu rưỡi phật-lăng

Trận đấu với Dempsey có thể gọi là một trận lớn nhất trong đời võ-sĩ của Georges Carpentier. Hôm đó có tới 10 vạn người đến chen chúc nhau quanh võ đài hàng ngày trước. Có người lại mang theo cả đồ ăn và chân gối để nằm ngủ gần trường đấu võ để giữ bắt đầu cuộc tỉ thí.

Dempsey nặng cân hơn Carpentier, Dempsey 188 livres và nhà vô địch Pháp chỉ có 172 livres. Trận này do Harry Earle làm trọng tài. Trong hai hiệp đầu, Carpentier vẫn khởi thế công và đánh trúng Dempsey một cú thẳng vào cằm và một cú móc vào mặt rất mạnh nhưng đối với Dempsey thì hình như không mưng gì vì Dempsey vẫn như thường không đổi sắc mặt. Cuối hiệp thứ hai, Carpentier đã nói với các bạn hữu rằng Dempsey vững như một quả núi đã kho lũng mà lay chuyển được 3. Carpentier đã bắt đầu ngã lòng.

Khi bắt đầu hiệp thứ ba thì Dempsey khởi thế công rất mạnh và cóit đánh vào ngực kẻ đối thủ. Carpentier chỉ tránh và đến cuối hiệp này thì Carpentier đã thấy rõ mình yếu và không hi vọng gì thắng nữa.

Đến hiệp thứ tư và hiệp cuối cùng thì Dempsey vẫn khởi thế công rất mãnh liệt và đánh

trúng Carpentier dưới cằm. (Carpentier bị 15 Trùng tai đếm đến chín thì Carpentier dậy được. Dempsey nhận co-hội các công-kích gia. Lần này thì Carpentier bị ngã lần nữa ba hôm phải sau mới tỉnh. Thế là nhà vô địch có tài đã bị sức mạnh đánh ngã.

Dempsey được công chúng loan báo nhiệt liệt không thể nào tả được. Carpentier tuy bị thua nhưng cũng thua một cách vẻ vang vì chính Dempsey cũng tuyên bố rằng:

« Carpentier là một người can đảm. Bã có lúc làm bất tôi phải làm việc giữ, nhưng không bao giờ tôi phải lo ngại, về kết quả trận đấu tôi vẫn có thể giữ như thế rất lâu nữa, còn địch-thu tôi thì ngay hiệp đầu cả tỏ ra không phải là người đang tranh giải vô địch nữa. Tôi hiểu rõ chiến thuật trong trận đấu. Khi tôi biết rằng những cú móc của nhà vô địch Pháp không làm gì rồi tôi thì tôi lại đấu công kích dữ dội và biết chắc rằng sẽ thắng ».

Về phần Carpentier ngay sau lúc trận đấu cũng công nhận Dempsey là một vô địch đại tài mà Mỹ-châu có thể tự hào được. Carpentier nói ở hiệp thứ hai là lúc y có hy-vọng có thể thắng được nhưng Dempsey vững như một quả núi nên không hề bị lung lay chút nào. Cả hai võ-sĩ đều sung sức và đều luyện tập kỹ càng. Đó là một trận đấu quyền Anh rất đẹp mắt và rất khoa-học. Số tiền thu được về trận này tất cả là 1.000.000 mỹ kim.

Dempsey được 375.000 mỹ kim nhưng phải trả thuế cho kho bạc quá nửa số đó. Còn Carpentier thì được 250.000 mỹ kim, nhưng phải trả tới 115.000 tiền thuế. Thế là Carpentier lĩnh được 135.000 mỹ kim nghĩa là theo thời giá đó một triệu rưỡi phật-lăng.

Sau trận đấu với Dempsey thì Georges Carpentier chỉ đấu có mấy trận lớn nữa đáng chú ý. Carpentier hạ võ-sĩ Úc-dại-Lợi George Cook trong bốn hiệp và bị một võ-sĩ da đen hạ một cách không đáng đấm trong sáu hiệp. Cuối cùng Carpentier lại có thể tranh đấu trong 14 hiệp với Gene Tunney là võ-sĩ sau này sẽ thắng nhà vô địch Dempsey trong hai hiệp. Carpentier lên võ đai lần cuối cùng hôm 15 Septembre 1926 rồi từ đây giải nghệ hẳn. Năm đó George Carpentier mới 32 tuổi. Nhà vô địch Pháp đã từng lấy trước sau trong gần 20 năm. Sau khi bỏ môn quyền Anh, Georges Carpentier trở nên tài-tử âm nhạc và chiếu bóng.

HỒNG-LAM thuật

ĐÃ CÓ BẢN:

SUỐI ĐÀN
của LAN KHAI — Giá 0p50

Cách thức làm nhà

của BỒI QUỐC SÙNG — Giá 1\$00
Ông BỒI QUỐC SÙNG, một tiên đồ công chuyên môn về khoa kiến trúc, đã bao năm tận tụy với nghề, nay viết cuốn sách này để giúp các ngài cách thức làm nhà và để tôn tiến mà làm được ngôi nhà rất mỹ thuật

Nhà xuất-bản CỘNG-LỰC, n. 9 rue Takou, tél. 962 — Hanoi

Ông Lan Khai chuyên viết truyện đường rừng. Về phương diện này, tài năng ông đã phát triển đến tuyệt đối. Suối đân được xếp vào hàng những truyện đường rừng hay nhất của LAN KHAI

THẨM HIỆM

MẬT TRĂNG

Sách Hoa Mai của VII-Tinh, giá 0\$10
các bạn thích ngắm trăng thu, đều nên có cuốn sách tài về phong cảnh trên cung trăng. Sách có tính cách hoàn toàn khoa học.

CẢM - TƯỜNG CỦA
CHÚNG TÔI KHI LÀM
XONG SỞ ĐẠO NÀY

MẮT MẠNG NHƯ CHƠI

nhà vô sĩ

cần được người ta bảo hiểm

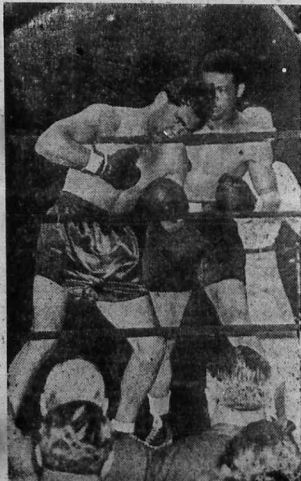
Trong mấy chục tranh báo các bạn vừa đọc đây, chúng tôi ước ao rằng các bạn đã tìm thấy tất cả những điều cần biết về môn quyền thuật Anh, một quyền thuật rất được thiên-hạ ưa chuộng bây giờ vậy.

Thật thế, cái phong trào quyền Anh ở chính nước ta hiện cũng đang ở vào một thời-kỳ sôi-nổi hơn hết cả bao giờ. Mọi khi có một cuộc đấu quyền nào long-trọng như trận vô-sĩ Lý-Quảng gặp vô-sĩ Hồ-Khuê chẳng hạn, ta mà chẳng thấy bao nhiêu ngàn con người chen chúc nhau để tới xem? Ông già, đàn bà, coa trẻ, nhất là thanh-niên nam nữ... thậm chí có nhiều người đến lấy vé không được phải về kuông, còn naur những người lấy vé ngồi mà đang phải đứng để cổ xem cho kỹ được, cái số người ấy nhiều lắm, kè không sao cho xiết. Số dĩ cái phong-trào quyền Anh được thịnh-hành như vậy, thanh-niên ta ham tập quyền Anh như vậy, một phần lớn chúng tôi cho rằng tại cái phong-trào thể-thao ở đây được cả những nhà cầm quyền, nhìn xa thấy rộng, bết khuyến-kích và bảo-trợ từ lúc bắt đầu cuộc Âu chiến này. Thêm vào đó lại thanh-niên nước mình ít lâu nay đã giác ngộ: cái lẽ mạnh được yếu thua diễn ra ở trước mặt bao nhiêu là ví dụ đáng cho ta nghĩ ngợi. Tinh-thần đáng quý đã đánh rồi, nhưng ở những nước đương muốn tiến, người ta cần phải để ý đến vật-chất nhiều hơn nữa. « Những người thợ xây dựng tương-lai phải khỏe ». Bởi thanh-niên ta biết vậy, nên cái tinh-thần thể-thao ít lâu nay đang bành trướng xã-hội ta: cái đó không có gì là lạ, đó là một luật tiến hóa một lẽ tất-nhiên, chẳng cứ riêng một môn

**CHÚNG TÔI MONG RÀNG
ĐỊA-VỊ VÔ-SĨ VIỆT NAM SẼ
ĐƯỢC NÂNG CAO HƠN
BÂY GIỜ**

và thêm mấy
ý-kiến về quyền
thuật của ta

bào chúng ta hoan-ngheh nhiệt-liệt. Đó thực là một điều rất đáng mừng và đáng mừng

Lại một « nạn nhân » của Joe Louis nữa, Max Schmelling trong trận đấu thứ nhì với Joe Louis

nhất là chánh phủ Pháp ở đây lại thực ồng muốn cổ vũ và giúp đỡ cho phong-trào thể-thao mới ngày mới hơn lên.

Riêng về môn quyền Anh mà chúng tôi nói trong số báo này thì hình như ít lâu nay được

ưa chuộng hơn hết thì phải. Đó do vì nhiều lẽ nhưng lẽ chắc chắn nhất, chúng tôi cho rằng vì quyền Anh đối với người mình là một môn thể-thao lạ, người ta chưa được xem luôn luôn như đá bóng, volley-ball hay bơi lội.

Sự ích lợi của quyền Anh, các bạn tôi đã viết đầy đủ cả rồi. Các bạn đã biết gốc-tích quyền Anh; sự tổ-chức một cuộc đấu quyền Anh ở Âu-Mỹ, công việc huấn-luyện một vô-sĩ quyền Anh; lịch trình tiến-hóa quyền Anh ở Anh, Pháp, thế-giới và cả ở Đông-duong thế nào. Các bạn tất đã thấy rằng quyền Anh không phải chỉ là một môn thể-thao, nhưng còn là một « kỹ-nghệ », một kỹ-nghệ làm giàu cho bao nhiêu người. Những người ấy là ai? Là những ông bầu, là những vô-sĩ, là những nhà quảng-cáo, là những nhà « xi-nê », là công-quý của nhà nước là khác nữa. Một tờ báo tây đã viết: « Quyền Anh, một « nghề làm bằng tay chân » có những đũa con triệu phú ». Hay lắm. Chỉ tiếc rằng bất cứ việc gì cũng vậy, một khi đã là nghề rồi thì nó cũng giảm mất đôi phần sự cao quý chưa đựng ở trong dĩ, người vô-sĩ quyền Anh không hoàn-toàn có tinh-thần thể-thao hẳn, người ta nghĩ cách đánh cho khéo, cho có phương-pháp nhưng người ta cũng còn nghĩ đánh địch-thủ để « ăn tiền » nữa. Cái môn quyền Anh vì vậy, đối với nhiều nhà tư-tưởng Âu-Mỹ, bị coi là một « nghề tàn ác », nhất là dưới con mắt đại văn hào Duhamel tuy quyền Anh có gây tinh-thần thượng-võ cho dân nước thực, nhưng chính đã làm giảm giá-trị « người làm nghề » đi nhiều lắm. Bởi vì người đấu quyền Anh lúc lên « ring » thực có như một con bò rừng hăng máu, vì hiển-thắng mà có khi cần đánh cho chết địch-thủ của mình đi cũng không lạ

Tommy Farr sau trận đấu với Joe Louis bị đánh sưng cả mặt mũi lên

quần, tàn-ác đến như thế là cũng vậy. Cái tinh thần thể-thao đấu có thể! Mà người nghĩ ra cái môn quyền Anh đầu có mong rằng về sau người ta lấy cái có gây tinh-thần thượng-võ mà đem quyền Anh ra làm

một lối người giết người như thế.

Sự thực, những nhà tổ-chức quyền Anh cũng đã ngăn-ngừa đủ các cách để làm cho những người nhà vô-sĩ đấu quyền Anh không bị hạ hay thiệt-thòi tinh-mệh, nhưng đã sao đi nữa, không ai có thể chối cãi được rằng: « Quyền Anh dù có làm cho nhiều người trở nên triển phũ thực nhưng không phải không làm cho nhiều người lòng lạt bất cụ, chết dễ sống dở, vô tri vô giác.

Mắt mạng như chơi

Bởi vì quyền Anh mới nhập-cảng nước ta có ít lâu nên những con hy-sinh của nó gây ta « còn ít lắm. Tuy vậy, chính mắt chúng tôi đã biết một nguyên vô-sĩ bây giờ đã giải nghệ rồi vì bị một cố tật do đấu quyền Anh mà ra. Vô-sĩ bị đánh lạng eo, lấy giờ lúc nào ở tay cũng có nước chảy rã, chữa hay thế nào cũng không khỏi. Lại còn những vô-sĩ phải giải nghệ mà lấy giờ đã đến, có vô-sĩ mắc bệnh ho.

Tuy vậy, những tật ách do quyền Anh gây ra như thế còn là thường cứ ở Âu-Mỹ thì ghê gớm không thể nào nói.

Chính người Anh người Mỹ cũng cũng nhận quyền Anh là nguy-hiêm là tàn-ác nên chỉ vào hồi janvier 1939 báo Life đã có nói (tường tận về những nạn nhân của nó. Ta không thể nhớ hết được những nạn nhân chính của quyền Anh, nhưng cứ tên kẻ ra đây chút ít để cho các bạn có một quan-niệm và một cảm giác về quyền Anh như thế nào:

Vô-sĩ da đen Mỹ ba lần quán quân thế-giới (poids plumes, poids légers, poids moyens) sau cuộc đấu với Barney Ross được giải 15

triệu quan nhưng sút mất một cái môi dưới và ở mắt bên phải bị hai vết thương sâu độ một đốt ngón tay.

Võ-sĩ khổng-lồ Primo Carnera, cựu vô địch hoàn-cầu hạng poids lourds, năm 1933, trong cuộc đấu với Eral Schaff đánh Ernie gần chết. Schaff vỡ sọ, trở về nhà thương chữa chạy mấy tháng trời, đến lúc đã được đầu thì già lè liệt cả mặt mày. Schaff chết ở nhà thương Nữ-ước. Năm 1930, Max Baer, cựu vô-địch thế-giới đánh Frankie Campbell một trận cực-kỷ tàn-nhân, cực-kỷ mọi-rợ (*savage combat*) ở San-Francisco. Kết cục Campbell bị chết ở nhà thương, hôn mê bất tỉnh, không còn biết gì vào gì cả.

Trong cuộc đấu giữa Tommy Farr, quán quân quyền thuật Anh-cát-lợi với Joe Louis, vô-địch đương kim, Tommy Farr bị đánh một cách «khốc hại» (*cruel*) đến nỗi vợ Farr là cô đào Ellen Wenzel gọi đến mấy giờ đồng hồ không tỉnh.

Marcel Thill, cựu vô địch Pháp đấu với Fred Apostoli ở Nữ-ước bị mất một mảng mắt, máu chảy ra như suối.

Max Baer, cũng đấu ở Nữ-ước, với Tommy Farr bị Tommy Farr đánh cho liệt người đi, chữa mấy tháng trời mới khỏi; khỏi rồi phải ly-dị với rình để làm một người chồng khuôn mẫu...

Max Baer, sau trận đấu này bị hỏng mất tay trái, cái lòng trắng bị vỡ.

Max Schmeling, cựu vô-địch Âu-châu bị Joe Louis đánh cho một trận tàn-nhân mở mắt không kịp cũng đành phải giải nghệ. Người ta nói rằng Schmeling, sau khi giải nghệ rồi thường có chứng động kinh. Mildgest Wolgast, cựu vô-địch thế-giới hạng poids légers ở Mỹ-châu, vốn là một lão tướng vô quyền. Mildgest trong mười năm ăn 74 giải. Đến trận cuối cùng bị hạ. Mildgest vỡ sọ, long óc (*cerveau sonné*) không còn bao giờ có hy-vọng khôi nữa. Hiện, chàng ở một nhà thương điên tại Californie.

Emile Pladner võ-sĩ Pháp mà rất nhiều người biết tiếng là một cựu vô-địch hạng poids coq. Chàng lấy một cô gái đẹp, nhà giàu, hai vợ chồng hưởng một cảnh an-nhàn sung-sướng. Trong cuộc đấu cuối cùng của đời chàng, chàng bị địch-thủ đâm cho vỡ mắt, hạ nơon nã, chàng mà và bị phá sản, nghèo khổ, đau đớn. Hàng bốn năm bác-sĩ hết sức

cứu chữa cho chàng khỏi mất nhưng đều vô hiệu-quả.

Lại đến «chàng mọi đen của Alabama», Joe Louis đương kim vô địch vô bất cứ hạng nào. Cái đời chàng oanh-liệt như thế nào, đọc bài trong số này của bạn Vương-Tử các ngài đã biết. Nhưng chắc các ngài chưa biết rằng già Joe ấy trong cái đời tư của chàng thì bình như là một gã kém trí thông-minh mà thiếu máu. Cái tình ít nói của chàng và cái «đức ngừ» 14, 15 giờ một ngày, một trợ bút của *Malch* cho là một bệnh do quyền Anh mà ra. Hiện giờ, thế-giới công-nhận Joe Louis là một võ-sĩ không ai hạ nổi (*invincible*). Chàng kiếm được một triệu bạc mỗi trận đấu (mỗi năm có bốn trận, vì chỉ kiếm được 4 triệu bạc) thực đấy, nhưng chàng cũng khổ vì quyền Anh, chàng là một người dờ-dần, gần như «mụ» vậy.

Thôi, những kết-quả khốc-hại của quyền Anh kể ra như thế đã đủ làm cho các bạn yếu bóng vía dựng đứng tóc gáy lên rồi ta không cần kể thêm nhiều nữa làm gì. Dù người có tinh-thần thượng-vô đến đâu mà nghe thấy thế này tất cũng thấy quyền Anh nguy-hiểm và tai-hại như thế nào. Các ngài chờ vội cho rằng dân mình không có tinh-thần thượng-vô cho nên chưa chi đã rằng mình như thế! Sự thực, các nước Âu-Mỹ chuộng thì chuộng quyền Anh thực, nhưng bao giờ nói đến môn thể-thao ấy, người ta cũng không quên dùng những quán-từ có ý nghĩa chê bai (*péjoratif*) như *savage*, *cruel* v.v... Cho mới biết rằng quyền Anh tuy là một môn thể-thao có ích, nhưng không phải là không có hại đâu, mà không phải được các nước Âu-Mỹ hoàn-toàn hoan-ngênh đâu. Có nhà báo tây đã viết rằng: «Những trận đấu quyền Anh thường thường vẫn có những kết-cục bi-đát vô cùng. Không năm nào không có một hai võ-sĩ bị thiệt mạng hay bị tang-tật vì đòn». (*Les combats de boxe finissent parfois tragiquement. Il ne se passe pas d'année qu'un ou deux boxeurs ne succombent aux coups reçus dans un combat. C'est un métier manuel qui a ses martyrs*). Nhiều người sợ võ-sĩ không phải vì họ khỏe nhưng bởi vì họ tàn ác, chứng có đầu năm nay, vợ võ-sĩ Joe Louis, nguyên thủ ký đánh máy ở Chicago lấy Joe Louis vì dâm-tình phải dành tâm ly-dị chồng vì tinh-thần độc ác.

Phải bảo-hiêm cho võ-sĩ

Nói cho thực, chính những võ-sĩ đến quyền Anh chưa chắc thiên-tính đã là độc-ác. Nhưng những ông bầu (*manager*) môn quyền Anh mới chính là những người gây sự độc ác vậy. Họ làm bầu, họ chăm nuôi võ-sĩ như những con gà nòi, mục-dịch chỉ là để kiếm tiền, kiếm rất nhiều tiền, các bạn xem bài của bạn Tử-Luyện trên kia tất đã thấy.

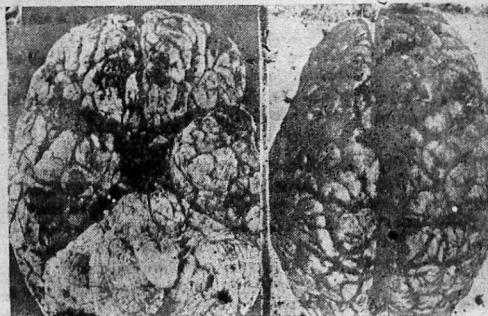
Lại còn những người đứng ra tổ-chức những cuộc đấu võ nữa, họ vét tiền thiên-hạ không biết bao nhiêu mà kể. Cho nên bao rang bọn võ-sĩ mang sức lực, mang

vé trước. Ông tổ-chức phải đi tìm một nhà bảo-hiêm bảo-hiêm đêm ấy sẽ không... mua! Nếu mua, nhà bảo-hiêm sẽ phải trả mấy chục triệu cho nhà tổ-chức. Mấy chục triệu ấy, nhà võ-sĩ được ăn hoa-hồng bao nhiêu phần trăm đấy.

Coi vậy, cái địa-vị võ-sĩ Âu-Mỹ được nâng cao lên tới cực. Họ xả thân ra để làm tiền nhưng ông bầu hay nhà tổ-chức không được phép coi người ta là những tài hy-sinh, ốm đau coi người chữa, chết chóc thì coi tiền để lái cho vợ con v.v... cái đời họ xem vậy cũng lại được đôi phần chắc chắn.

Chức như võ-sĩ ở nước ta, chức luôn! Chúng tôi không dám đem so-sánh cái đời võ-sĩ Âu-Mỹ với cái đời võ-sĩ ta, nhưng thực quả cái đời võ-sĩ ta thua kém quá lắm, nghèo nàn quá lắm, đáng thương quá lắm.

Các bạn đọc «Lím thế rêu» để tổ-chức một cuộc đấu quyền Anh? Tất đã thấy rằng mỗi khi tập dượt nhà võ-sĩ được biệt đãi và trọng-nưng đỡ như thế rêu. Họ không phải bỏ tiền tài ra; nhà tổ-chức phải sẵn-sắc để việc tập dượt cho họ; nhà tổ-chức phải tìm hết các cách làm tiền... Nay lại nói đến võ-sĩ ta. Thứ võ-sĩ ta liệng-lầy, chịu không ai biết. Họ

ỐC MỘT NHÀ VÕ SĨ BỊ «NÊN» NHIỀU

Bên trái là bộ óc bị đánh long ra, võ sĩ này sau về già hóa điên. Bên phải là óc một người thường. Cái nghề «Cổ đấu» ăn xôi khó học lắm!

máu thịt ra buồn tiền cho các ông nhà giàu, kể cũng không phải là quá đáng. Những võ-sĩ thế-giới biết vậy, biết sự quan-hệ của mình với cái rình thế nào nên có một địa-vị khá cao: mỗi cuộc đấu, nhiều người ăn tới mười triệu, Joe Louis có hàng trăm triệu gói nhà băng. Cũng vì bởi có địa-vị cao như thế, các ông bầu phải bảo-hiêm cho võ-sĩ, có khi bảo-hiêm hàng mấy lần mỗi hàng chục triệu. Mà không có thế, mỗi cuộc đấu long-trong người đứng tổ-chức lại còn phải bảo-hiêm riêng về nhân thọ cho võ-sĩ, ấy là tôi chưa kể những nhà tổ-chức lại còn bảo-hiêm cả vợ con nữa, ví dụ: nhà tổ-chức Mike Jacobs bày ra cuộc đấu Schmeling — Joe Louis lộ thiên. Mười vạn khán-giả bỏ tiền ra mua

phải bỏ tiền tài ra để đi lấy gió, để tiêm thuốc hổ, để quảng-cáo trên mặt báo — bởi vì võ-sĩ ta có người đã mất tiền quảng-cáo tên mình trên mặt báo rồi — và, nên cần, để đi tâu-di xe đến chỗ đấu. (Việc sau tên T.C.B.K. đã bắt đầu sản sọc tới rồi). Ấy là chứng tôi nói đến những người có tiền. Võ-sĩ ta mà có tiền, để đủ mấy ai, bởi vậy ta vẫn thường phải nực cười khi thấy người này chèn võ-sĩ A đó này «còm» võ-sĩ B mấy đô sau đây không được sung-sức như hồi trước... Họ có «nhớ đầu cho rằng» võ-sĩ ta ăn rau muốn độn phụ, họ có nhớ đầu rằng võ-sĩ ta muốn hít chút gió bẻ, muốn tập chày ở rơi thớt khi lấm khi không thể được! Cái đời tư đã bao nhiêu khổ! Thế trước từ phọc, bao nhiêu nỗi thiếu-thốn về

tiền tài, vậy mà đến lúc lên võ đài đỏ máu ra để ăn cái hơ thua, đời họ lại không có cái gì bảo-hiêm, chết không ai đền v, ốm yếu không có người thuốc thang.

Lại nữa, sau mỗi một cuộc đấu, người ta tặng một món tiền nào có ra món tiền.

Có người sẽ nói rằng:

— Ta đừng nên nói va-vơ như thế. Những người thực có tinh-thần thể-thao nào có quan gì đến tiền tài, số tiền bằng bất quá chỉ là cái hương cái hoa cho đẹp!

Vâng. Người ta không thể cấm ai elac quan một cách vô cùng như thế. Nhưng đây, chúng tôi muốn nói rằng những số tiền của võ-sĩ ta nhận sau mỗi buổi đấu làm cho những khán-giả coi thường giá giá-trị di nhiên lắm.

Các ngài sẽ có cảm-thưởng thế nào mỗi khi xong một cuộc đấu quyền thể nghe thấy noi rằng:

— Võ-sĩ X được, nhận 50\$.

— Võ-sĩ Y thua, được 20\$.

Ái thế nào không biết, chứ chúng tôi thì chúng tôi thấy rằng đó là những cuộc bán máu, bán thịt một cách rất rẻ tiền.

Nay nhân có T.C.V.Đ.B.K. đứng ra tổ-chức hai đêm đấu quyền Anh (một đêm có 15 cuộc để phân chia các hạng và một đêm có hai cuộc lớn do những võ-sĩ hạng nhất đấu với nhau) chúng tôi tưởng cũng nên tỏ bày chút ý-kiến về việc dành những số tiền cho võ-sĩ như thế nào.

Theo ý chúng tôi, muốn tổ-chức một cuộc đấu quyền Anh, ta nên bắt chước người Âu-Mỹ. Nghĩa là tổ-chức theo lối hội đua ngựa,

làm những cái vé đánh cá hai võ-sĩ trong trận đấu đêm ấy. Thí dụ có hai võ-sĩ Quảng và Khuê. Hội đứng lên in những loạt vé Quảng thua 1er round, Quảng thua 2e round, Quảng thua 3e round v.v. và một loạt vé Khuê thua 1er round, Khuê thua 2e round, Khuê thua 3e round v.v... Mỗi vé ấy sẽ bán 1\$00 một chiếc không hạn. Bao nhiêu người mua vé được một số tiền rất lớn, sẽ để riêng đây, người đứng tổ-chức hay hội tổ-chức không được chạm tới. Người ta lấy một nửa chia cho những người đánh cá chúng, còn một nửa chia cho những võ-sĩ và bảo-hiêm nhân thọ cho võ-sĩ, nếu võ-sĩ có tăng-tật hay mệnh một, món tiền ấy sẽ trao cho vợ con võ-sĩ.

Làm như vậy, tính-mệnh nhà võ-sĩ Việt-Nam còn được chắc chắn hơn bây giờ chút ít, mà cái giá-trị họ cũng tăng lên, họ không còn phải là những vật hy-sinh ăn một món tiền nhất định.

Song mỗi cuộc đấu khán-giả sẽ có cảm-tưởng hoàn-toàn tốt đẹp về nghệ-thuật, về lối đánh của võ-sĩ. Ít ra người ta cũng sẽ không còn kháo nhau:

— Võ-sĩ X được 50p.

— Võ-sĩ Y thua, chỉ được 20p.!

Đó là mấy ý mọn của chúng tôi. T.C.V.Đ.B.K. đứng ra lo tính cho nền quyền thể Anh tưởng cũng nên để ý mà nghĩ ra nhiều ý kiến khác hơn thế để cho môn quyền Anh ở nước ta mỗi ngày mỗi tiến hơn mà các võ-sĩ ta mỗi ngày mỗi bằng lòng hơn, mỗi ngày mỗi giá-trị hơn.

Cứ hiện tình, cái số võ-sĩ muốn giải nghệ xem chừng như... không hiếm!

giảm bớt sự nguy hiểm do quyền Anh gây ra, người ta phải cho quyền Anh một cái địa vị đúng như địa vị người ta dành cho nó lúc đầu « một lối thể-thao quý-phái để độ tài sức và sự nhanh nhẹn của những người lịch sự. »

Chớ như bây giờ, cứ như mắt chúng tôi trông thì quyền Anh có một cái gì gần gần giống như cái lối võ *pancrace* của người Châu Mỹ vậy.

Các bạn đi xem chiến bóng tất không còn lạ gì cái lối « thể-thao » này: hai nhà võ-sĩ cỡi trần lên võ-đai... quần nhau như hai con vật. Đá, đâm, vật, cào nhau, bóp nhau chưa dứt. Họ lại có quyền là làm tất cả để cho nhau

què quặt, đui mù hay... chết. Nghĩa là họ bề bề địch của mình xoay lỏng lẻo đi mấy vòng rồi tung lên trời. Kể « bất hạnh » nếu may ra bị rơi từ lưng chừng không kni xuống dưới đất và bị võ mặt võ đầu hay bị giáp mũi thì chẳng nói làm chi. Bất hạnh cho hẳn lại bị rơi xuống đất! Hồn liền bị « kẻ thắng »

võ lấy bề gây tay, hay bề gây chân. Nếu xét như thế mà chưa cho là đủ, kẻ thắng lại « vui tay » vịn cổ người thua đứng trước lộn ra đằng sau hay là « xia » hai ngón tay vào yết hầu hoặc hai con mắt, hoặc hoặc húc đầu vào bụng kẻ địch để cho kẻ địch rục lên mà chết!

Ấy đó, cái môn *pancrace* như thế đó.

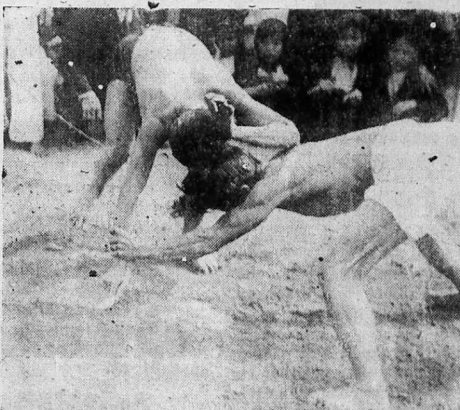
Tuy quyền Anh không có những sự tàn ác cực kỳ như thế, không có những sự rùng rợn như thế, nhưng cái lối chơi mà đến màu mặt máu mũi, cái môn thể-thao mà đến chết người, cái đó cũng không lấy gì làm... quí lắm.

Người ta tin chắc rằng cái lối *pancrace* của người Mỹ không thể trường cửu được. Thì không có gì mỹ thuật bằng và có nghệ thuật

một nhà nữ kỹ-giả người Âu — tôi tiếc không nhớ tên là gì — cũng đã có phen viết rằng cái môn quyền thuật Anh chỉ vài chục năm sau sẽ không thể còn trên mặt đất nữa.

Tư tưởng của nhà nữ kỹ-giả kia có bị quan quá hay chăng?

Chúng tôi xin đề danh phần các đọc-giả suy nghĩ điều đó, duy chúng tôi chỉ muốn nhân lúc kết luận số báo đặc biệt về quyền Anh đây cùng các bạn nhớ đến quyền thuật của Việt-nam ta, một môn quyền thuật có đã từ mấy mươi đời rồi, nó như là cái tinh hoa của nước ta mà ít lâu nay thanh-niên nước ta hình như không hề ý lắm: đó tức là môn vật.

ĐẤU VẬT Ở LÃNG HOÀNG-MAI

Vật! Khỏi phải nói các bạn đã biết môn thể-thao « đặc biệt An-nam » đó như thế nào rồi. Muốn biết thực rõ ràng, cần phải nói trong một số báo, phạm vi bài này không thể nào du được. Ở đây chúng tôi chỉ muốn nói rằng cái môn vật của ta, thực có như môn quyền Anh. Nó cũng có mục đích làm tăng giá cái

tinh-thần thượng võ của dân chúng, nó cũng luyện cho người ta nhanh nhẹn, bền sức dai dẻo và tinh nhuệ, nhưng môn vật của ta so với môn quyền người Anh khác xa nhau biết bao nhiêu. Cứ như con mắt chúng tôi trông thì môn vật thực là một lối thể-thao hoàn toàn khác mà cao thượng nhất. Nó gây cho người ta cái tinh-thần thượng võ mà không tàn ác, nó không làm cho đỏ máu và nứt da như thế, nó không làm cho người ta kinh sợ mà chỉ cho người ta kính trọng như môn *pancrace* vậy.

Có ai đã đi dự xem một cuộc đấu vật tất đã thấy rằng phạm hai người vật nhau thực người Mỹ không thể trường cửu được. Thì không có gì mỹ thuật bằng và có nghệ thuật

Nhìn quyền thuật Anh mà nhớ đến quyền thuật ta

Lúc viết bài đầu trong thiên « cảnh tượng của chúng tôi », chúng tôi đã nói quyền Anh là một môn thể-thao hiện được thể-giới hoan nghênh lắm. Hoan nghênh lắm, không có cái nghĩa là không chê bai được điều gì đâu. Người ta nhận rằng quyền Anh là một môn thể-thao ích lợi, làm tăng giá cái tinh-thần thượng võ của dân nước võ cồng, nhưng người ta phải chịu rằng đó là một môn thể-thao tàn ác mà nguy hiểm nữa. Nhưng người thực có lòng nhân đạo, ai mà còn không nhận thấy rằng môn mặc áo đi găng đội mũ của

thậm mà ngồi xem hai võ-sĩ đánh nhau đỏ máu mồm máu mũi ra thì có một vẻ gì như bất nhân? Đó không còn phải là những con người nữa. Kể đi xem có cảm giác thấy đau phảng phất như một cuộc đấu gà hay đấu để mền; người ta cười trước sự đau khổ của kẻ bị thua, người ta vỗ tay cổ võ kẻ thắng bởi vì kẻ thắng đã dám quy phe địch hay làm cho kẻ địch mất mặt mang đầu hay con mắt...

Nói thế, chúng tôi không phải có ý hoàn toan không chịu nhận quyền Anh đâu, nhưng chúng tôi muốn rằng người ta nên tìm cách

bằng. Tất cả các bộ phận trong người đều phải làm việc; mắt để trông, trí khôn để nghĩ, lưỡi để dịch, mũi để ngửi, tay để đánh, chân để bước. Thành thử duy có môn vật của người mình, chúng tôi thấy là một môn thể-thao đẹp nhất, hoàn toàn đầy đủ nhất. Lại nữa — điều này chúng tôi không biết rằng phản động có cảm giác như chúng tôi không? — ta cứ nghĩ mà xem: xong mỗi trận đấu quyền Anh người ta thường thấy thương vài kẻ bị đánh tan nát mà ít khi hoàn toàn phục hồi được. Có phục chăng là phục kẻ được đánh, đánh hay, có nhiều mảnh lời chứ chưa chắc đã phục ý là một người can đảm. Chứ về môn vật, người thua cuộc không lấy làm nhục nhả vì mất một cái mũi hay đi đời con mắt, nếu có đau thì cũng chỉ bình thường thôi. Còn như người được cuộc thì được người ta khen mà không khinh là đã mau, trái lại, lại còn phục nữa, bởi vì người được cuộc không những đã có sức lại còn có tài và có mưu. Tôi đã từng được xem một vài cuộc đánh vật rất thú vị: hai người, một to lớn khỏe mạnh và một gầy gò hơn kém vật nhau. Ai cũng tưởng anh to lớn thế nào cũng được, vậy mà vào cuộc độ vài keo, anh to lớn bị vật lần đứng trên mặt đất. Sở dĩ anh ta thua như thế là vì anh ta như con voi nan chỉ có sức mà vô mưu; người gầy cũng khỏe, nhanh có những ngón rất hiểm, rất tài, hề anh béo cứ xông vào là bị người gầy khóa triệt rồi vật ngã.

Chúng tôi đã biết rằng quyền Anh phần ra từng loại, từng hạng cân để đấu với nhau cho công bình nhưng xin các bạn chắc chắn với tôi rằng có một trăm lần thì anh có sức được mà anh yếu thì thua. Vậy thì quyền Anh phần nhiều chỉ tạo ra những đứa con vô dụng mà rất có thể epäđi bộ chứ vật của ta thì không những để từ của nó cần có sức mạnh lại cũng cần nhiều mưu mẹo nữa. Sức khỏe và mưu mẹo bao giờ đi với nhau chẳng tốt? Chúng tôi chưa từng bao giờ được hầu chuyện một ông Max Schmeling hay Joe Louis, nên không biết các ông này lúc lên võ đài thì có biết gì không hay là chỉ biết đánh bừa đi, đánh lìa đánh lìa đi. Riêng với những đồ-vật của ta, chúng tôi đã từng nghe thấy nói rằng họ nghĩ từng miếng trước khi đánh (cái này quyền Anh cũng có) nhưng ta lại còn có thể

biết chắc chắn rằng họ đánh ít khi vì muốn bại kẻ địch, họ cố lấy thắng bởi vì họ muốn tỏ tài nghệ của họ hơn kẻ địch, *mánh khó* của họ hơn kẻ địch, chứ họ không muốn mang tiếng hèn kẻ địch vì họ khỏe hơn, họ « vai u thịt bắp » hơn.

Đó, những ý tưởng phụ của chúng tôi khi nói đến chuyện quyền Anh vậy. Chúng tôi không có ý muốn bảo người ta lấy môn vật để thay thế môn quyền Anh — điều này không thể nào thực hành được — nhưng chúng tôi muốn nhân nói đến quyền Anh mà nhắc đến những cái đẹp, những cái hay của môn vật, một lối quyền đặc biệt của nước ta rất đáng cho những nhà có trách nhiệm đến nên thể-thao này để ý mà cứu vãn, mà khuếch trương.

Trước khi chấm hết cho số báo đặc biệt này, chúng tôi còn muốn tỏ bày thêm một điều nữa:

Không lúc nào bằng lúc này, cái phong trào thể-thao ở xứ ta được khích lệ và tán dương một cách lạ. Nhân thanh-niên trông nước đã sẵn lòng đi tìm sức mạnh, lại nhờ trên cơ chính-nhủ khuyến khích để cho thanh-niên Pháp Nam cùng đất tay nhau bước vào một cõi đời mới lấy sức mạnh làm nền tảng, dẫn phần chúng ta là phải tìm những cái hay cái đẹp, cái ích lợi của mỗi nền thể-thao mỗi nước mà hòa hợp lại, ngộ hèn tìm lấy sự toàn thiện toàn mỹ trong việc luyện tập thân thể cũng như chúng ta vẫn làm trong việc luyện tập trí tuệ.

Vậy những người xưa nay vẫn tư nhận là thể-thao bởi vì hoàn toàn phục quyền Anh xin chớ vội cho rằng chúng tôi có ý muốn lập đi, muốn khắt đời. Đây chỉ là ý tưởng của một bọn thanh-niên tha thiết với sự tiến bộ — của vật chất lẫn tinh thần — của thanh-niên xứ này, cố sức đi tìm tới những cái hay, thể của những môn vận động. Pháp, Nam và ngoại quốc để tạo lấy một nền thể-thao chắc chắn và phù hợp với thanh-niên để cho thanh-niên — cả Pháp lẫn Nam — lấy đó làm chuẩn mực, nhiên hậu gây lấy một thân thể tráng kiện, một tinh thần cứng cáp để phụng sự gia đình và tổ quốc.

T.B.C.N.

Người ta đã tổ chức một cuộc đấu quyền Anh...

đáng đồng tiền, có thể dùng làm phẩm khảo cứu có giá trị.

Những cuộc đấu võ lộn lao như thế đã làm lên bao hơi sức những nhân-viên trong ban tổ-chức. Nhưng bây lại, họ thường thu được trên dưới một triệu đô-la: 42 triệu quan, 4 triệu 200 ngàn bạc (42 lần tương đương 10 vạn đồng). Mỗi võ-tử được lĩnh 30 phần 100 nghĩa là 300 ngàn đô-la: 426 vạn bạc, 1.260 vạn quan. Và viết thành chữ số:

1.000.000 đô-la
4.200.000 bạc
42.000.000 quan
300.000 đô-la
1.260.000 bạc
12.600.000 quan

Trông những chữ số trên này các bạn đã lắc đầu là luỡi chưa?

Những nếu Mike Jacobs mà có sang bên này thì « bình nhân » khuyến nên mang sẵn bị gậy nếu gặp toàn những khán giả như ông dưới đây:

Hôm ấy có cuộc đấu giữa hai võ sĩ có tiếng tăm — trong đó có một võ sĩ đã được một thiếu nữ ôm hôn — một nhân viên ban tổ chức thấy một chàng ngồi rất bình chọc ở ghế hàng nhất. Một mặt mà bất bình động, người ta dám nghĩ và lên hỏi vó. Thì ra

không biết luôn lọt thể nào (luôn lọt đúng theo nghĩa đen: nghĩa là luôn qua dưới găm bao nhiêu là ghế và lọt lên được đến hạn nhất) anh ta lại có mặt ở hàng ghế này? — Thưa ông, tại sao ông lấy vé hạng bét mà lại chiếm ghế hạng nhất?

Anh ta giương ra một vé mặt rất tro tráo — tro tráo hơn cả vé mặt những ông và câu mặc áo veston cụt tay, thắt lưng ra ngoài áo, chemi-sette bỏ ra ngoài quần, đội mũ vành to như cái mặt bún chả, đi công-công cái lưng, tay vòng ra đằng sau khuynh-khuynh như có tật — giá lời rằng:

— Bởi vì ở đây ghế êm và dễ xem hơn ở hạng bét!

Bạt cũng phải thó dài!

TỬ-LUYỆN

FỜ CHO ĐƯỢC

FOOR

MỤC BÚT MÁY TỐT NHẤT
Tổng phát hành: TAMDA & C.
72, Rue Wiclé Hanot — Tél. 16-78
Đại-lý: Chi-Lợi 97 Hàng - 18
— MẠI-LINH H. H. PHONG —

BỆNH TÌNH

.. Lậu, Giang mai
Hạ cam, Hạ xoài

chỉ nên tìm đến

ĐUỐC-THO-ĐUỐC

SỐ NHÀ 131, ROUTE DE HUE — HANOI

THUỐC KHÔNG CÔNG PHẠT, KHÔNG HẠI SINH DỤC
CHỮA KHOAN KHỎI CHẤM BẮT LINH NGUYỄN

ĐÃ XUẤT BẢN:

Hàng ma

Tiểu thuyết trình thám của
HẢI - BẢNG

Những việc khủng khiếp, rừng rợn giữa một bọn thanh-niên Việt-Nam với một đảng cướp bí mật bên Lào — giá \$338.

TỔNG PHÁT HÀNH:

SƠN NHÂN Lưu-trọng-Lưu, \$530
TÂN VÂN MỐI của các nhà văn có tiếng \$530

MÙA GẬT MỚI của các nhà văn có tiếng \$575

MỘT ĐÊM VỚI DƯƠNG QUÝ PHI Trúc Định \$5,25

HƯƠNG - SƠN

97, PHỐ HÀNG BÔNG — HANOI

Cô gái SAIGON

của Tạ - hữu - Thiện

AI đã xem cuốn *Đứa con hư của hai thời đại* (đã bán hết) không thể bỏ qua được cuốn chuyện giá trị này. Một câu chuyện rất éo-lẻ khuấy khuấy. Những trường hợp rất khó xử của những người đầy một tâm lòng hy sinh vô bờ bến. In trên giấy bán hàng tốt, gần 200 trang, đặc biệt \$370

TRÊN ĐÀO CÁT BÀ

CỦA HUY-RIÊM

Những có máu chảy bởi những cơn thuyên đi vát. Những pháo đài, lừng lừng kiên cố. Cả một cảnh trời cao biển rộng tạo lên mỗi tình da khổ trong lòng khách xa nhà. Văn rất thành thực. Sách in toàn chữ nhỏ, trên một 100 trang giá \$350. Mua ngay kéo lại hết như những cuốn trước.

Á - châu xuất - bản

Giám-đốc: Nguyễn-bá-Đĩnh
17, Émile Nolly — HANOI

Nhà lầu, vợ đẹp, con khôn. Mua vé Đông-pháp sẽ hy vọng có cả

Không khi quanh những trận đấu

Tôi xin mạn phép các bạn...
Tôi muốn nói vì sự thật bất
lời nói đó.

Tôi đã đi xem đánh vật ở
Hoàng-Mai để được nghe những
tiếng trống gục đổ hồi, những
tiếng bản tán xôn xao của hai
phe địch...

Tôi đã đi xem chơi gà ở Khâm-
Thiên để được thấy sự cái cọ,
tiếng phàn vua giữa đám ồn ào,
lộn xộn...

Tôi đã đi xem chơi trâu ở đền
Ghềnh đã được hàng hải ở
trước những tiếng hò reo
khuyến khích giải làng của các
dân quê đứng trên bờ để thoại
thoải...

Tôi đã đi xem chơi trâu ở Đền-
Son để được hai hùng trước
tiếng gào thét của dân mấy làng
trợ lực cho trâu cổ ăn giải.

Cũng như tôi đã đi xem hai
mười hai cầu thủ danh tiếng đ-
ạt tranh nhau một quả bóng da
trên sân Mangin bát ngát trước
mặt hàng vạn khán giả vỗ tay,
lớn tiếng, công kích bên này,
cổ vũ bên kia...

Đã thấy sự bông bột, hăng hái
của một hạng người ham thể-
thao, ưa ồn ào, thích hoạt động.

Nhưng tôi đã tới nhìn một
trận đấu quyền Anh giữa hai
võ sĩ lẫn xả vào đâm nhau, máu
ra khắp mặt, hàng hải một
cách trước một đám đông
khán-giả.

Và tôi đã nhận ra rằng từ
trước đến giờ, trước khi xem
một trận đánh boxe, tôi quả đã
chưa thấy gì cả — nói theo lời
Áu-tây!

Quả vậy, một người chưa đi
xem đấu quyền Anh, người đó

CỦA TÙNG-HIỆP

thật chưa thấy gì! Những trận
đấu quyền Anh ấy đã qua đi từ
lâu rồi nhưng các hình ảnh khốc
liệt của các võ sĩ và không khí
của những trận đấu vẫn hoài
hoài ở trong óc tôi với những
sự ngộ nghĩnh, sự âmỉ, sự rung
rợn mà tôi đã thu thập được một
cách lộn xộn giữa đám đông.

Tôi nhắc lại ở đây những điều
tôi nghe thấy trong những trận
đấu quyền Anh kia — tuy tự tôi,
tôi vẫn biết chắc không có một
cây bút nào là nổi những cảnh
tượng hù hùng ấy. Tuy vậy có
điều này không thật là tên
của võ sĩ của các trận đấu vì
một lẽ riêng — để hiểu lắm —
tôi đã tự ý thay đổi đi!

Trận đấu đầu tiên ở Paiphong
giữa hai võ sĩ Hoàng và Nghĩa
đòi với tôi không có một sự
hấp-dẫn gì cả. Tôi một lẽ rất
thường là từ xưa tôi không
thích xem đấu quyền Anh. Tôi
đến cạnh võ đài một cách bất
ngờ với một ý nghĩ:

— Ta sẽ đi ngay sau 15 phút
Tôi đã ở lại đó nói 3 giờ
đồng hồ cho tới hết trận đấu,
vội tắt cả sự say sưa, sự bông
bột của lòng.

Trận đấu của Hoàng và Nghĩa
là trận sau chốt nhưng lại là
trận hay nhất và được chờ đợi
hơn cả! Ngồi ở xa nhất hầu hết
là các anh em binh dân. Họ là
những người supporters cho võ-
sĩ Hoàng — võ sĩ c' a tinh nhà!
Nhiều khi họ không quen biết
giữ sĩ ấy nhưng chỉ vì tình
cách địa phương và chỉ vì chúng

nonn hã tư cách của lui thì chúng
nonn hoan hô lui đây thôi!

Rồi thế cho nên khi Hoàng
và Nghĩa bước lên đài, sống
sinh trong hai chiếc áo khoác
rực rỡ và giờ hải tay lên chào
từ phía góc lối võ sĩ thì ở
hàng ghế binh dân có tiếng nổi
đây:

— Hoàng! Hoàng! Pravo
Hoàng! Hả-lẻm!

Lúc ấy Hoàng chưa đánh,
đấm một quả nào. Năm phút
sau dưới ánh đèn sáng rực của
võ đài, hai võ sĩ xô vào nhau và
đấm nhau chỉ từ!

Tiếng hò hét bốc lên ở từ
phía:

— Cho nó cạo đi! Phán cơ nó
đi!

Những người đứng lên, ngồi
xuống, nhảy như chơi cắc, gào
đến rách cổ và tay, và chân họ
gào, họ đập lưng thêm vào
của người ngồi bên cạnh. Trên
mặt võ sĩ Hoàng và Nghĩa đều
rướm máu.

— Móc đi! Mắc cho nó một
quả móc nào!

— Nay móc này!

Và ở ngay bên tôi một ông chẳng
tóc lối đầu sừng quay ra
quán tho với một ông đội mũ
cái-két. Người đi xem hôm nay
được xem thêm một trận đấu
không có ghi trong chương
trình. Thật là may mắn! Tiếng
công rút ép nổi lên. Ở trên đài
hai võ sĩ chính húc vào nhau
và ở dưới đài hai võ sĩ
bắt đặc đi cũng rồi nhau ra!

Trận đấu quyền Anh thứ hai
tôi xem ở Hanoi vì từ ngày đó
tôi đã bắt đầu ng- ộ n quyền
Anh rồi! Xin nhắc: nghiên xem
chứ không phải nghiên đánh.

TẠI BẮC-KY

Trận đấu hay nhất vì là bất
ngờ nhất là trận đấu giữa hai
võ sĩ Phong và Thịnh. Phong
mới lên đài lần đầu và vì vậy
thiếu kinh nghiệm nên bị Thịnh
đánh cho đỡ máu mồm rất
nhiều. Nhưng Phong vẫn can
ràng lại cố gắng đánh đến hiệp
càng. Nhìn bộ mặt vậy máu
và nước chân loang choạng của
Phong tôi thấy một sự ghê sợ
thâm vào khắp người tôi. Tôi
nhìn quanh: ai nấy đều im lặng
nín thở xem sự cố gắng của
Phong. Không một ai động dậy
tưởng chừng như họ đã hóa đá
cả rồi. Hồi người cầm động
quá cảm lấy thành ghế hay cần
mũi soa vào rặng, mồ hôi chảy
tâm tã trên trán.

— Rặng nó đã rơi ra rồi!
Đánh luôn đi!

— Lặng yên, cho thắng « phu
gao» nhất rằng cái đã rồi hãy
cho nó ao nhờ!

Tiếng ồn ào như một ngọn
lửa bốc quanh võ đài, đi lại
mỗi lúc một nhanh. Rồi đến lúc
cuộc đấu tàn, Phong được
tuyên bố thắng thì thiên hạ la
o tưởng như mái nhà sắp sập
xuống. Người ta tranh nhau
nhảy lên vỗ tay xem mặt Phong
và bắt tay hong — tuy họ không
quen biết Phong!

Nhưng trận đấu làm cho tôi
cảm-dộng nhất có lẽ là trận đấu
của hai võ sĩ Bằng và Thân ở

Sự yên lặng phũ phàng biến
hắn và những chỗ cho những
tiếng reo hò vì Phong vừa đánh
Thịnh một cú mạnh. Người ta
thở ra một cái, cơ thể dường
như thấy nhẹ nhàng hẳn,
ai nấy đều hơi ác-cảm với
Thịnh vì Thịnh đánh có vẻ ác và
không lịch sự.

Phong tấn công thêm mạnh:
— Bành đi, đánh bỏ xác
thắng « phu gao» ấy đi!

— Bravo Phong! Cố lên! Cố
lên!

Thịnh lảo đảo và sau một
quả đấm mạnh, chàng đã rơi
miếng cạo-sau đang cần trong
mồm ra. Người ta cười, người
ta thích chí:

Ở một phía khác cũng có một
nhóm khác hoan hô Thân:

— Thân... Thân...Thân,
Thân... Thân!

Tiếng micro to như lệnh võ
cũng bị tiếng hò reo lấn áp.
Mấy ông trọng tài giờ tay lên có
ý mời mọi người yên lặng: tiếng
ồn vẫn mạnh thêm.

Hiệp này, sau hiệp khác, Thân
và Bằng đã đánh đến hiệp thứ
ba. Cả hai cùng mệt và cùng đỏ
máu. Họ say sưa «tân pho»
nhau. Các khán giả ở hàng
bên dần đứng lên hò hét,
các người ở hàng sang trọng
cạnh võ đài cũng đứng lên
hò hét như điên đảo, như say
máu trong một cuộc giết
người ghê gớm. Không một
sức gì cản nổi họ! Cả những
người ngồi ở hàng đầu cũng
đứng lên gào, rít, vỗ tay,
mừng vọng:

— Bành lão, xuống đài ngay!

— Bravo Thân...Thân...Thân,
Thân... Thân!

Bên kia giã lại ngay:

— Bằng... Bằng, bằng... Bằng!

Ông speaker đứng lên lại người
xuống thất vọng! Không ai nghe
thấy tiếng ông nói, võ sĩ, người
xem đều cùng say vì quên cả
tiếng công rút hiệp. Vài ba trận
đấu không ghi trong chương-
trình lại nổi lên ở dưới đài. Lộn
xộn, lung tung, nóng nực, họ
hét ngửa cổ cái làm cho người
ta đã đến lại thêm mệt.

Tối ngơ ngạc nhìn từ phía và
không hiểu tại sao họ lại hàng
hải đến như thế được. Nhưng
chỉ ba phút sau tôi bỗng bắt
được tôi cũng điên đảo, cũng hò
hét như họ và có phần còn ghê
gớm hơn họ. Ở đây có một sức
mạnh bí mật, gì đó lôi kéo tất cả
của mọi người trong này và bình
tĩnh để bắt họ cũng hò hét
y như hàng trăm đại đàn cùng
rung dưới một ngọn tay?

Sự bí mật ấy tôi nghĩ tới nó
hoài và không bao giờ tôi được
hiểu.

TÙNG-HIỆP

ESSENCE
Térébenthine
Colophone
gửi đi khắp nơi rất nhanh chóng
Hỏi nhà sản xuất:
SÔNG - MAO
101 - Rue de Canton, Haiphong, 74-147

Qua năm 1938. Trong ba môn võ sĩ mới thành-lập đó hoạt-dộng nhất chỉ có B.C. Haiphong: nhiều trận đấu tổ-chức trên đài Đình-cấm. Võ sĩ Paul Bert Haiphong, tại Jenneso, đường Chavillon. Nhờ lòng nhiệt-thành của ông Godelu, nhờ sự tổ-chức của ông Hoàng-dinh-thuật, nhờ những chương trình đầy đủ do huấn luyện viên Prudent thảo ra, nhờ những trận đấu đẹp mắt giữa những võ sĩ đương thời — nhất là trận phục thù Tiếp Sang — quần chúng thể thao và nhiệt-liệt hoan-hô và cổ-vỗ cho môn quyền Anh. Và Boxing Club Haiphong có thể

Võ sĩ Lý-vân-Quang

hào đã làm môn quyền Anh thịnh vượng. Ngày 6 Avril, nhân dịp Chợ-phần, tập-quy nội Tri Thể dục xây dựng quan mới khai-ban tổ-chức mọi ngày đấu quyền Anh, sau đó B.C. de Haiphong thành lập, do Tam nhân vận và họp những võ sĩ sau đây: Lỗ, Văn, Ngu. Cũng hôm đó, ngày 23 Octobre, trong ngày khánh-thành hội quán mới và sân vận-dộng, hội Tri Thể dục lại tổ-chức một đêm đấu quyền Anh nữa.

Nhưng đáng chú ý nhất chỉ có ba đêm quyền Anh sau đây: 15 và 30 Novembre tại Hanoi nhân dịp Hội chợ, và thành lập trong đài Khánh tiết, chương trình gồm nhiều trận đấu tranh giải Hội chợ Hanoi: Đàm-Xương, Tâm-hương, Tiếp-Lam, Đường-an, Prudent-Biro, Formica-hahn — và đêm 17 Décembre tại đài Đình Cấm Haiphong. Sau những đêm đấu quyền Anh đó, số phận môn quyền Anh đã định hẳn: những trận đấu vô cùng đẹp mắt giữa

những võ sĩ người Nam, nhanh nhẹn và dẻo dai và người Âu, đầy khoa học và bền bỉ, khả dĩ tranh đấu được trong 8 hoặc 10 hiệp đã làm cho khán-giả ham mê.

1939

Boxing Club de Haiphong tổ chức giải thưởng Haiphong (Tournoi de Haiphong) vào hai ngày 18 Mars và 2 Avril: Mai Mùi (Club des Jeunes Sportsmen de Hanoi) Mai (B.C. Ung-bí) Trịnh Ninh (A.S. Hongay). Kết quả giải Haiphong như sau:

Hạng mouches: Nhân (B.C. Haiphong) thắng điểm Nghiêm (H.P.C.)

Hạng coq: Sang (H.P.C.) thắng do vận võ Thịnh (H.P.C.)

Hạng plumes: Ninh (A.S. Hongay) thắng điểm Yên (B.C. Haiphong).

Qua ngày 16 Avril, lần đầu tiên Boxing Club de Hanoi tổ chức một cuộc đấu giữa trời trên sân Mangin. Nửa năm sau, mùa viêm nhiệt qua,

Boxing Club, Báp cầu — (Biro Hahn, Camille, Hồng — nhân một ngày Chợ phần, tổ chức một buổi đấu quyền Anh và lần đầu anh em chúng tôi Bắc-ký được thưởng-thức tài nghệ của võ sĩ Surdin có những trái đấm thẳng tay trái (direct du gauche) móc tay phải (crochet du droit) vô cùng nguy hiểm. Tháng sau, ngày 8 Novembre, Boxing Club de Haiphong lại tổ chức trên đài Đình-cấm và cách đó không lâu, đêm 16 Décembre 1939 đã diễn ra một chương-trình đầy đủ với những trận Formica (B.C. Haiphong) Surdin (B.C. Hanoi) và Biro (B.C. Báp-cầu) Bréval (B.C. Haiphong).

1940

Tình hình nghiêm trọng gây nên một ảnh hưởng khốc hại về phương diện thể thao. Trong một thời kỳ, môn quyền Anh phải ngừng trệ cũng như những môn thể thao khác. Từ Janvier đến Juillet 1940, không một nhóm võ sĩ nào tổ chức những buổi dạ hội quyền Anh.

Tuy nhiên, ông Montgiraud trưởng ban quyền Anh Tổng

Đặng-bổ-Khuê

Cục Vận-dộng Bắc-kỳ cũng dự định một cuộc đấu lớn với một chương-trình gồm nhiều trận đấu giữa những võ sĩ Pháp Nam danh tiếng. Ngày 6 Avril 1940 phải là ngày long trọng và Foyer du Soldat sẽ là nơi tập hợp của những danh thủ quyền Anh Bắc-kỳ. Nhưng vì nhiều nguyên nhân cuộc đấu phải hoãn và cũng đành phải hoãn công cuộc nghĩa cử mà T.C.V.Đ.B.K. muốn giúp quý Bắc ái Chiến tranh Pháp Việt. Không một ai buồn tổ chức nữa và chính vào hồi đó, ngày 15 Mai 1940 võ sĩ Lý Văn Quảng tới Hanoi mong thủ tài cùng anh em quyền thuật Bắc-kỳ. Sau bốn tháng ở Bắc-kỳ, đêm 14 Août, Quảng lên đả lần đầu tiên. Đêm đó thu được 755p55. Trước cái kết quả đẹp đó, hội Sepio dự định tổ chức một đêm quyền Anh tại Hanoi, mong rằng sau này sẽ lập được một ban quyền Anh tại Septo. Sau những cuộc điều đình liên tiếp, trận Quảng-Thường thành đêm 7 septembre 1940, trên võ đài thành lập trong hội quán Quảng đông phố hàng Bưởi. Người ta gặp Đường Cơ, Hưng-Simon Ngọc, Khuê-Nghiêm, Tô-Sang. Số tiền thu lên tới ngoài 1.000p, chưa kể bao nhiêu khán giả từ những tỉnh xa về đánh phải về không vì hết vé bán. Nợ đó, ban quyền Anh Septo thanh lý ngày 23 septembre 1940. Nhưng một trận phục thù Quảng Lân vẫn được hoan nghênh nhiệt liệt nên đêm 19 Octobre hội quần vợt Cercle Sportif Annamite tổ chức một buổi hội họp quyền Anh mà trận đấu then chốt là trận phục thù Quảng-Lân. Tối đó thu được hơn 1.360p. Môn quyền Anh trở lại thịnh-vượng hơn xưa. Sau đó, Ping

Pong Club Namdinh tổ chức một đêm quyền Anh. Một lần nữa, chàng võ sĩ Sài-thành lại được ben tổ chức một buổi và ai nấy đã hy vọng được coi trận đấu rừng rợn giữa Quảng và Khuê, một võ sĩ mới nổi tại Bắc kỳ. Nhưng ngày thứ năm 31 Octobre, Quảng đáp tàu tốc hành về Nam nên cuộc đấu Quảng-Khuê đành phải hoãn. Lân (B. C. Haiphong) được mời thay Quảng để gặp Khuê và trận đấu định trên sân Cercle Sportif Français đêm 9 Novembre. Nhưng trận bão rớt ngày 8 và 9 Novembre đã buộc ban tổ chức hoãn đến một tuần sau và vì sợ trời mưa nữa, rạp chiếu bóng Casino phố hàng Rượu đã được chọn thay sân C.S.F. Đêm đó đã định võ sĩ giá trị của võ sĩ họ Đặng và họ Phan tên Sang. Và sau đêm 16 Novembre, trận phục thù Lân-Khuê đã là một vấn đề thể thao chính.

Trận phục thù rừng rợn đó chưa kịp thành thì đêm 21 Décembre, Lân gặp võ sĩ Tự Do từ đất Thần Kinh ra viện do Bắc kỳ. Lân thắng Tự Do bằng cuộc.

1941
Mãi tới đêm 8 Mars 1941, dân Bắc kỳ mới được xem đánh... đêm: lần đầu tiên lên đài, võ sĩ Mạc Đức đã thắng Hoàng Namdinh và lần thứ ba, Khuê (Namdinh) được hưởng vinh quang của sự thắng trận trước Đường. Rồi tới đêm 5 juillet thì là trận đấu rừng rợn Khuê-Quảng.

THUỐC LÃO ĐÔNG - LÍNH
280 Rue du Coton - Hanoi
Giọng ngọt, khét thơm.
Thuốc ngon, giá rẻ,
Đông bào bổn bề chữa cả mùa dịch

Đài Foyer du Soldat chặt ních, không chỗ lên chân và một số đông bạn trẻ từ nư ững ỉn xa về đã phải bỏ cuộc đ. u. Khuê thắng Quảng. Hội Bắc kỳ Nhật báo ký giả liên hiệp hội dự định tổ chức trận phục thù Quảng-Khuê. Nhưng tới nay trận đấu vẫn không thành mặc dầu những hạn đ. g. nghiệp đầu ngày ở đây đã đăng tin điều đình xong trận phục thù mong đợi đó.

Nhưng, một việc đáng mừng cho sự chấn hưng môn quyền Anh tại Bắc kỳ cũng như tại Đông đường là chính phủ buộc Tổng cục Vận động Bắc kỳ phải kiểm soát tất cả những buổi hội họp quyền Anh. Ban quyền Anh T.C.V.Đ.B.K. tái lập dưới quyền hội trưởng của ông Montgiscard. Sự kiểm soát đó được chính phủ chính thức giao cho T.C.V.Đ.B.K. ngày 4 juillet 1941, do thơ số 75 C.M. 2 của phủ Toàn quyền.

Kết luận
Sau những bước thăng trầm, ngày nay, môn quyền Anh đã được phục hưng hẳn lại: những luật lệ của ban quyền Anh T.C.V.Đ.B.K. sẽ được thực hành đến triệt để và số võ sĩ đã đạt tới con số lớn là 80 võ sĩ. Sau hai đêm tranh đấu xếp hạng tổ chức đêm 18 và 19 Octobre này, giải quần quyền Anh Bắc kỳ sẽ tổ chức và nhân dịp Hội chợ Hanoi 1941, khán giả Bắc kỳ sẽ được thưởng thức nhiều trận đấu vô cùng kịch liệt của Bắc Trung Nam.

Được chính phủ trông nom tới, được Tổng cục Vận động Bắc kỳ kiểm soát đến, môn quyền Anh Bắc kỳ sẽ hứa nhiều, nên những võ sĩ Bắc kỳ đều một lòng cộng tác với T.C.V.Đ. Bắc kỳ.

VŨ CÔNG UÂN

40.000 khán giả Mỹ

Gia đình

Ngay sau khi Louis hạ Max Baer, cựu vô địch thế-giới, chàng liền cưới một cô nữ thư ký da đen là Marva Trotter. Hai người yêu nhau và lấy nhau về tỉnh nhưng cả hai đều không sung sướng. Louis ghét hội họp đông người mà Marva thì thích đưa đôi điệu nhảy, xa hoa, Marva lại rất ghét các bạn thể thao của Louis vì mỗi năm Louis tổ chức họp này đến một trăm vạn bạc. Ta cũng nên nhớ rằng nhờ các bạn này Louis mới mà Louis được tiếng là một võ sĩ hiện đại, giàu nghèo, đạo đức và vì vậy được mọi người yêu quý. Hơn 14 triệu dân da đen ở Mỹ đến thờ kính và có ảnh Joe Louis ở nhà. Các ông hầu Joe cấm chẳng không được nói chuyện với đàn bà và đi vào các nhà bars. Joe Louis đã cùng nang lý đị.

TÙNG-HIỆP

PHẦN BỊ TRẦN

Xét thấy nhà này đã gương sai mờ ám các kinh, tổ kinh lem nhem thuốc nhuộm, ấy là cái biểu hiện chính thức sắp sửa xảy ra những cuộc bại trận như chơi bời, bồng nhào, nghèo khổ hàng họ ế ẩm hoặc nói trơ chân nắn, về nạn tránh trước và đồng ngay: BLANC D'ALLEE MAGNE: là thứ thuốc bột để lau chùi và đánh gương tổ kinh, các kinh, các đĩa thủy tinh rất trong sáng sạch sẽ, tiền lợi mà lại họ tiền. Thứ thuốc bột này có thể được dùng để lau lấy phôi được nung sẵn ở trạng như tuyết và nó có hai cái đặc điểm: khi cầm một đôi lần đầu không gây ra tay vì không có bụi phôi phủ như các thứ phấn khác; khi muốn đánh lại mà nhớ ra hết bột, tạm lấy nước rửa sạch bụi đi, mang phôi lại sẽ trắng như mới. Thật là nhất cử tam tiện. Các bạn tại các đại lý RUQU CHOI HOA KÝ và PHÒNG TÍCH CON CHIM mỗi phong nặng 100 grammes giá 9p.07, Cần đại lý các tỉnh, hỏi ANHÀ 13 Rue du Cultre - Hanoi.

LOẠI sách gia đình

Ra đời hơn một năm nay đã được hầu hết các gia đình Việt-nam, các nam nữ thanh niên ưa đọc, các báo hoan-nghênh, bổ giáo dục, nhà học chính mua cả về truyền bá trong các học đường v.v... Từ số 29, 20...

Quan nghệ vinh quy — giết hổ báo thủ cha

sẽ hoàn toàn đổi mới do nhà văn Nguyễn-Vỹ và một số đông các vị giáo sư, giáo học trong năm. Bìa 3 màu. Tranh rất đẹp do họa sĩ Côn-son trình bày. Ra rất nhanh. Mỗi tuần một số, ngày thứ bảy. Mỗi số 9p.12. Chỉ mỗi phủ huyện một vài đồng tiền, trả trước tháng. Khẩu hiệu sách các nơi đều có bán. Những sách cần rất ít.

TRẠNG HỤT

(một quyển tiểu sử rất quý lai, thần bí của Lê-quý Đôn) Nguyễn - nam - Thông (9,50)

VI NHUNG YÊU MỢ

truyện xã hội rất cảm động hầu hết các nam nữ thanh niên ai cũng nên có một quyển để giao bạn Song Sơn 0540 SÁU MÀNH (trình thẩm) Thanh Bình 0p32 BẠCH Y TIÊU HIỆP (Thanh Bình) 0p32, ĐẠT MA KIỂM SỬ (Hải Bằng) 0p50, HOANG-SƠN ĐÀO (Lý Ngọc Hưng) 0p40, VẠN QUANG ĐÔNG (Phan-đình) 0p60.

hư và mandai dề:

M. LÊ - NGỌC - THIỀU
67 rue Neyret Hanoi — Tél 786

THUỐC LY	CON CHIM
(Chỉ một liều 0915 là khỏi)	
NHIỆT-LY	HÀN-LY
Buổi đi luôn buổi đi phải với vàng ngội lâu gian khó	Buổi đi luôn buổi đi phải với vàng ngội lâu gian khó
sơn ra như mũi có lẫn màu tươi	sơn ra như mũi có lẫn màu tươi
là:	là:
NHIỆT-LY	HÀN-LY
Hỏi ở các nhà ĐẠI-LY	Hỏi ở các nhà ĐẠI-LY
PHÒNG TÍCH CON CHIM	PHÒNG TÍCH CON CHIM
có treo cái biển tròn	có treo cái biển tròn

SÁCH MỚI Những bộ áo cà- sa nhuộm màu

của VŨ-QUÂN
Tấn kịch rừng rợn gây nên bởi tay thu-hạ của Đề-Tham trong những vùng Nhà-nam, Yên-thế, Gia-lâm, Hanoi, Cờ-giấy v.v. Những hành - động bí - mật, những thủ đoạn ghê gớm của các vai chủ động sẽ khiến các bạn phải ngạc nhiên về những chuyện thực xảy ra cách đây ít lâu.

Sách giấy, gói 300 trang
giấy tạp, in đẹp, bìa mỹ thuật
Giá đặc biệt: 0380
Bán tại các hiệu sách lớn, số
in có hạn, mua ngay kẻo hết
NHÀ XUẤT - BẢN ĐÔI - MỚI
62, Hàng Cột Hanoi, Tel. 1636
Cần thêm đại-lý các tỉnh

Giách - mới

MỘT CHUYỆN TÌNH 15 NĂM VẺ TRƯỚC

của bà giáo Lữ - Thị Hạnh
Lần đầu tiên một vị thượng lưu nữ trí thức viết một câu chuyện tình ái giá trị mà những vai chủ động đều có giá trị. Cái gì là cao quý trong sáng khác những cái tầm thường ở đời đều ở trong cuốn sách này.
Hiện được hoan nghênh nhiệt liệt. Sắp ra, 00 trang, in rất công phu: Giá 0p31

TÌNH TRƯỜNG

Ái trong đời đã khảm một lần nên tình ái này giống nước mới khi xưa.
tác giả: Lã-văn-Huyền
130 trang chữ nhỏ 0p50 (sắp hết)

SẮP BÁN:
TRẦN ĐÀO CÁT BÀ
A-CHAU AN CỤC XUẤT BẢN
Giám-đốc: NGUYỄN-BÁ - ĐÌNH
17, Rue Émile Nollly - Hanoi

ình, không chạy ra ngoài vòng ấy được bao giờ.

Nếu phải xét cả về mặt chánh-trị xã-hội quá đông dài, mà cho nhắc lại tích xưa huyện cũ mặc lòng, e cũng có lắm chỗ không thuận với lộ tại của thời-thế hiện tại. Vì thế, bài này chỉ chuyên chủ về mặt tư-tướng học-thuyết mà thôi.

Nói cho phải, nước Tàu đến hồi có hai vị Lão-Tử, Khổng-Tử ra đời, mới thật có triết-học đáng gọi là triết-học.

Nhưng chẳng phải từ đời Khổng Lão trở về trước, Trung-quốc tuyệt-nhiên không có tư-tướng gì đâu. Cũng có, nhưng chưa hành nên tảng, chưa ra hình dáng; bất quá lúc bấy giờ người ta đối với mọi sự vật-bình vật thân-thể, về xã-hội, thỉnh thoảng cũng phát ra một đôi ý-tư bóng bẩy vụn vặt, để cho thư thái nổi lòng, thảnh thơi.

Ý tứ ấy thường tỏ ra ở những câu thơ bài hát. Ta xem trong Kinh Thi, có những câu hát ví-dụ như câu sau này, chính là người đương thời bày tỏ ý-tư mình bất-bình về thời-thế :

習之華，其葉青青，知我
如此，不如無生

Cây kia trở lá xanh xanh

Thân ta biết thế, đừng sinh ra đời

Ấy đời bấy giờ dân-gian chỉ có những tiếng than thở việc đời, buồn bực thân mình một cách gọn gàng kín đáo như thể lấy thôi. Đến khoảng năm sáu trăm năm trước Tây-lịch, tức là giữa đời nhà Chu, nhà tư-tướng ở nước Tàu đối với xã-hội, với chính-trị, mới dụng tâm nhận xét cố gắng những việc tai hại xấu-xa ở những chỗ này nọ. Muốn làm ông lang chữa bệnh cho đời, cứu khổ-cho dân, lúc ấy nhà tư-tướng mới ra mặt hô-hào, công kích. Người lập thuyết nọ, kẻ tỏ ý kia. Lúc ấy, tư-tướng học-thuyết của họ mới có tính-chất rõ ràng: hoặc chỉ phê-bình lợi hại, hoặc muốn phá hoại nhất thiết, cho tới chủ-rương cách-mạng đảo đẽ cũng có.

Lão-tử là một.

Ông này ra đời giữa lúc nhà Chu đang suy, thiên-hạ rối loạn; những tẩn tuồng chém giết lẫn nhau, lừa dối lẫn nhau, diễn

ra trước mắt hằng ngày. Chánh-trị tối tăm, xã-hội đảo ngược, bọn dân đen con đồ bị giày đạp khổ sở vô cùng, bởi những tai vạ binh đao, đói khát. Cuộc đời không còn có chút gì là nhân-đạo, công-lý. Trông thấy trò đời giã dối thế-nọ, kiếp người chìm đắm thế kia, Lão-tử chán ghét, bất bình cho những chính-trị, đạo-đức, luân-lý của đương thời, toàn là trò hề hay là thuốc độc. Ông bảo đem mà đập đổ nó đi cho hết thì hay hơn.

Chẳng ngần-ngại gì, ông đi ngược hẳn con đường tư-tướng của chúng nhân và muốn phá nát những cái trống óc họ chứa sẵn. Hầu hết người ta vẫn tin tưởng ông trời có lòng nhân-đức, vô tư, Lão-Tử bảo « Trời đất bất nhân, lấy muôn vật làm con chó barking cõ 天地不仁，以萬物爲芻狗 ». Nghĩa là trời chẳng có thông-minh, ý-tư quái gì hết, trời chẳng vì nhân-loại mà làm việc tốt lành đẹp đẽ như người ta mong tưởng. Nếu thật có trời mà trời thật có nhân, có sao lại để thế cuộc rối beng, nhân-dân khổn-khổ thế kia.

Người đời ham chuộng những là nhân, nghĩa, trí; ông nổi xung lên:

— Đây, làm loạn thiên-hạ chính là những cái quý quái giá đỡ ấy đấy, đem mà quăng ráo chúng nó đi.

Ông xướng lên chủ-nghĩa vô-vi (無爲). Vô-vi mà vô bất vi. Nghĩa là người ta đừng có bày đặt vẽ vời ra chế-độ văn-vật này khác làm gì vô ích, cứ để mặc cho mọi sự vật thuận theo lý tự nhiên, rồi hóa ra việc gì cũng được làm trơn lạnh, đầy đủ.

Tóm lại tư-tướng Lão-tử là tư-tướng phá hoại đảo đẽ, không còn sót một thứ gì do nhân-lực bày vẽ ra mà ông không chê là xấu, không hò nên bỏ.

Ngay ở đương thời đã có nhiều người không chịu cái chủ-trương cực đoan ấy. Người chống lại đầu hết, chính là cụ Khổng.

(còn tiếp)

Quán-Chỉ

Nên đặt mua từ giờ

TÂM NGUYÊN TỬ ĐIỀN

của Lê-văn-Học

SAVON DENTIFRICE

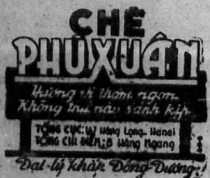
Thuốc đánh răng trắng bóng,
thơm, ngọt, không hại men, lợi.

TỔNG PHÁT HÀNH:

PHUC-LAI 87-89, Route de Hué
HA NOI - (Tonkin) Télep. No 974
Cần nhiều đại-lý các tỉnh

Rằm tháng tám của người nhơn

Chúng ta đã quá cái tuổi mà
sự lữ và bầy cò trông giăng...
Nhưng bao giờ cũng vẫn còn
một cái thú tuyệt-dịch, đây thì
vị, là ngồi ngắm trăng rằm,
nằm bánh trưng thu, nhấp
chéen trà thơm ngát... Cho nên
năm nay hết thấy mọi người
đều phải dỗi cho được.

Hanoi: 197 Hàng bông
Haiphong: 67 phố Cầu đầu
Nam-dinh: 15, Hàng giấy;
Thanh-hóa: 112, phố nhơn.
Sơn tây: 108 phố Hậu-ninh;
Hà-dong: 75 phố Cửa Bình
Bắc-nhà: 19 phố Cửa Tiền
Đáp-củ: 65a, phố Thị-cầu;
Bắc-giang: 131 Tân nhơn
Vinh-yên: 21 Lê-quan Duyệt
Thái-bình: 115 Paul Doumer

Một bông hoa quý

sắp nở trong vườn văn học Việt
Nam. Một cuốn lịch-sử tiền-
thuyết sẽ chiếm một địa vị xứng-
đáng trong tủ sách Việt-Nam.
Một công trình khảo-cứu quý-
giá sẽ làm giàu văn-chương
Việt-Nam. Một tập thơ tài khí
sẽ quyến-rũ những ai ham thú
thi ca. Một thiên tiểu-thuyết
lâm lý huyền bí sẽ làm sống
lại một thời oanh-liệt của đấng
anh hùng Việt-Nam.

CÁC BẠN BÓN CỎI:

NGƯỜI XUA của VIỆT THƯỜNG

Họa-sĩ Phi-Hùng trình bày, bìa
in 2 màu; có tranh phụ bản
rất đẹp Sách in giấy bản.
Giá \$470 - C.I.P.I.C. phát hành

đặt mua sách trước và
lưu giữ kỷ niệm viết cho:
M. Dương-văn-Mẫn
Giám-đốc CIPIC

72, rue Wiéle Hanoi - Tél 16-78

Phòng Tịch

Khi đây nơi, khi đó n, chán ốm
không biết đời, ăn cháo, lén, lung về
bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hạ cơ, (ơ
hơi hoặc ơ chui). Thở dài, khi tức bụng
khó chịu, khi đi đ, lung, đau ran rạo rạo.
Người thường ngo ngo và mỗi một
buổi hạ chân tay, bị lâu năm, sắc da
vàng, da bung tách. Con nhiều chứng
không hề biết chỉ một lần thấy dễ chịu
hoặc khỉ ho.

Liên một bữa uống 0p25.
Liên một bữa uống 0p40.

VŨ - ĐÌNH - TÂN

án từ kim tiền năm 1938
173 bis Lachtray, Haiphong

Đại-lý phát hành toàn tỉnh Hanoi, An-
hà 12 Hàng Mũ (Cửa) Hanoi, Đại-lý
phát hành khắp vùng duyên, 100 phố
Beneat H-phong, Co Hinh 100 đại-lý
khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Co-
mân và Lào có treo các biển trên.

Thoát-nhiệt - tán Hồng-Khê

Cảm, sốt, nhức đầu, đau xương
đau mình, trẻ con người lớn
chỉ uống một gói Thoát-nhiệt-
tán hiệu Phật 12 tay giá \$510,
nằm phút ra mồ hôi khỏi hẳn.

THUỐC KHÍ HƯ

Các bà bị bệnh ra khí hư (sách
bạch dãi hạ) uống 2-3 gói thuốc
không khỏi, chỉ dùng một
hộp thuốc khí hư Hồng-Khê số
60 giá 1\$ uống trong, và một
hộp thuốc Ninh Khôn Hoàn
lông Khê giá \$350 đổ vào cửa
mình là khỏi rứt. Trăm người
chữa theo cách này khỏi cả trăm.

DIỀU KINH DƯỠNG HUYẾT

Các bà các cô kinh không đều
máu xấu uống thuốc Điều-kinh
dưỡng huyết Hồng-Khê (0\$50
1 hộp) kinh đều huyết tốt ngay.

THUỐC CẢI «HỒNG-KHÊ»

Không chọn ăn chất thuốc phi-
ện (nhà doan đã phân chiết, nên ai
cái cũng có thể bỏ hẳn được,
mỗi ngày hút 1 đồng bạc thuốc
ph ện, chỉ uống hết 0p20 thuốc
cải là đủ, vẫn đi làm việc như
thường, thuốc viên 0p50 một
hộp, thuốc nước 1\$ một chai.

THUỐC PHÒNG TỊCH HỒNG-KHÊ

Gây thép bước ngang giới
Thuốc Hồng-khê chữa nười
lãng l

Hai câu sấm này ngày nay quả
thật ứng nghiệm, vì bề ai bị lậu
không chỉ một hơi kinh niên
uống thuốc lậu Hồng-khê số 50,
mỗi hộp 0\$60 cũng rút nọc ai bị
bệnh giang-mai ki ông cơ về
thời kỳ thứ mấy, mới hay đã
nhập cốt rồi, uống thuốc giang-
mai số 14 cũng khỏi rứt nọc một
cách êm êm, không hại sinh
dục, nên khắp nơi đâu đâu
cũng biết hết.

Nhà thuốc: HỒNG-KHÊ

Đã được thừa nhiều bộ tình
vàng bạc và bằng cấp
Tống-cue 73 Hàng Bù, chỉ nhón 88 phố
Huế Hanoi và đại-lý, có bán
sách GIA - ĐÌNH - Y - DƯỢC và HOA
NGUYỄN CẦN XANG để phòng thân và
trị bệnh

BA VIỆC QUAN TRỌNG TRÊN THẾ-GIỚI - III

Chuyện thế-giới đại đồng

Chúng tôi không nói ngay đến chuyện
thế-giới đại đồng phải đề đến kỳ này
là vì sự cái đầu-đề ấy sẽ «lọt» dưới mắt
mắt số bạn đọc - những bạn mà tư-tưởng
Mã-khắc-Tur đã ăn sâu

vào trí óc, VŨ XUÂN-TỰ
bảo cái thế-giới đại đồng
chỉ là một giấc mộng, tức không thừa-nhận
một chứng sách cao của Mã-khắc-Tur,

Biết rằng cái số bạn đọc ấy, từ xưa đến nay,
đọc toàn những sách khuyển-hưong hẳn về chủ-
nghĩa này, chúng tôi để gặp nhiều bạn «độc
đoan» không bằng lòng (!?) chúng tôi đọc
những tư-tưởng, những sách khác ngoài những
mà các bạn ấy không ưa.

Cho nên, với những bạn đọc ấy, chúng tôi
phải đưa đi dần dần, bắt đầu từ hai luật thiên
nhiên, những mong rằng những bạn ấy có
bình-tâm rằng tôi bàn đến chuyện cái thế-giới
đại-dồng mai sau.

Theo trí óc những người mơ tưởng cái thế-
giới đại-dồng thì khi ấy, vì cái mục-thước trí
óc người ta xấp-xỉ bằng nhau - nghĩa là kẻ
tác người mướn, chứ không như bây giờ
chênh-lệch quá, có thể kẻ mướn, người mướn
được - vì ai ai cũng làm việc để có ăn... (đó
là những điều cốt yếu) thành ra mọi người
đều được sung sướng như nhau cả.

Trước hết, từ xưa đến nay, ta đã thấy không
bao giờ có đến hai người - hai người thôi,
chứ đừng nói một số đông - có thể giống
nhau như hai giọt nước, nhất là về tính-thần
lại càng không thể có được nữa. Để hai người
chạy thì mãi, thế nào cũng có kẻ trước
người về sau, dù chỉ chênh-lệch vài ba tấc.
Đã có trước sau, tất có hơn kém, tất có mạnh
yếu, tất có được thua. Mà lẽ tự nhiên ở đời,
là người thành-công sẽ được thưởng, còn kẻ
thất bại sẽ bị phạt. Như thế, ta đã thừa nhận
luật thiên nhiên rồi. Mà thừa nhận cái luật ấy

Một cái mộng không bao giờ thực hiện được

tức là nhận gồm cả luật tuần hoàn và nhân quả.
Hơn nữa, ta thừa nhận rằng khi mà người
ta chỉ có làm việc để đổi lấy ăn, không tham
vọng gì, không có hùng-lâm gì hơn nữa, thì
người ta có khác nào một cái máy! Và sự làm
việc, suy ra cho kỹ, mới chỉ là một trong
những điều-kiện chiến-đấu thôi!

Luật chiến-đấu luôn luôn phải hoạt động,
tạo nên nhân quả. Người ta chiến-đấu để yếu
thành mạnh, mạnh để mà có, có để mà còn
mãi. Nếu ngừng chiến-đấu, người có sẽ mất,
mất thành yếu, yếu rồi tiêu-diệt. i

Nếu cần có thêm vào luật tuần-hoàn, ta lại
thấy cái thuyết «Công-sân» càng không đứng
vững được nữa. Dở những trang sử thế-giới,
cái luật tuần-hoàn hiện rõ rệt trước mắt ta.
Hoàn cầu trải những thời kỳ: bộ lạc, phong-
kiến, quân-chủ, đế-quốc, mà chính-sách Mã-
khắc-Tur lại chia ra làm những giai-đoan của
giai-cấp tranh-đấu: phong kiến, tiểu-tư-sân,
đại-tư-bản, vô sản. Danh từ gọi dài khác, sự
thực chỉ một ý-nghĩa là kẻ yếu bị phạt, kẻ
mạnh được thưởng. Thoạt-kỳ-thủy, những
bộ-lạc mạnh thôn-tính đất-đại và tài sản của
bộ-lạc yếu. Thời kỳ phong-kiến: những nước
chư-hầu yếu phải xưng lễ cho những nước
cơ-hầu mạnh. Thời kỳ quân-chủ: vua nước
nhỏ phải cống-hiến vua nước lớn. Thời kỳ đế-
quốc: thuộc địa phải cung-phụng nguyên-
liên cho chính-quốc. Và mai sau theo nền trật-
tự mới: nước yếu là thì-trường tiên-lộ hàng
hóa của các nước mạnh.

Vậy, ở đâu, ở thời-kỳ nào, vẫn là kẻ không
chiến-đấu phải phong-sự cho kẻ đã chiến-đấu,
vẫn ồm ồm tất những ý-nghĩa trong cái vòng lẩn
quẩn của tạo-hóa.

Có người lại hỏi: «Nếu bảo chủ-nghĩa
Công-sân là một thuyết-lý không thể thực-
hành được, sao đầu tiên chỉ có hai người:
Karl Marx và Engels, mà nay đã lan rộng

Trước hết, chủ-nghĩa này vì không được Thượng-đế thừa nhận, có thể như hai người đi buôn: một người bán hàng có mồn bai, một người buôn lậu — tức là không được thừa nhận. Người thứ nhất phải thức khuya dậy sớm mà lái ít nhưng chắc chắn một ngày kia — tuy lâu là — sẽ giàu có. Người thứ hai cũng phải gian-nan vất-vả, làm giàu mau lẹ hơn, nhưng cứ đi mãi với con đường bất lương, thế nào cũng gặp phải nhân viên nhà Đồn. Họ sẽ bị khánh-khệt gia tài. Và còn theo đuổi nữa, họ lại tẩy, rồi lại sa sút.

Bài học quá-khứ và hiện-tại giảng-giải cho chúng ta mau hiểu hơn:

..... Còn bảo đầu Đức được, dân Nga vẫn còn tinh-thần và cái mồn Cộng-sản đã lọt vào trong lòng dân Đức vì sự tàn phá của chiến tranh. Giải lời câu này, phải dùng khoa tâm-lý-học mới hiểu được. Chủ-nghĩa Cộng-sản nếu đã đưa Nga đến chỗ bại trận, liên dân chúng còn tin-nhiệm nữa không? Về phần Đức: những thanh-niên trong nước, trước đây hai mươi năm, đã nhận được cái di-truyền tư-tưởng Quốc-xã từ ngày trong bào thai mẹ. Nhon lên, được hưởng một nề giáo-dục Quốc-xã, đọc sách Quốc-xã, luôn luôn lấy lãnh-tự đảng này làm ông thần ông thánh — nghĩa là tin-tưởng chủ-nghĩa Quốc-xã đến triệt-đề. Vì nay, thấy cái lý-lý tưởng bấy lâu thờ phụng đã đem lại cho tổ-quốc cái địa-vị hèn hạ từ xưa, hỏi họ ai lại phản trắc nữa không?

Đến các nước bại trận: dân chúng, phần không còn quá tin-nhiệm chủ-nghĩa Cộng-sản như trước nữa, phần còn lo tu bổ những tàn phá gây nên bởi chiến tranh, tức người ít việc nhiều, sinh hoạt dễ dàng, không đến nỗi nghèo khổ như trước khi chiến tranh. Mà cái

CỔ TỬ HỒNG là một cuốn sách đã được Trung-Bắc Chủ-Nhật công nhận là hay nhất. **CỔ TỬ HỒNG** của **HỒNG-PHONG** in cực đẹp, bán giá rất rẻ 240 trang, bìa in 3 màu, Op.80 một cuốn. Ở xa xin gửi thêm Op.20 cước phí

nghèo mới là cái lợi khi giúp việc tuyên-truyền của đệ-tam quốc-tế.

Kết luận: chuyện thế-giới đại-dồng đã là một cái mộng và, nếu cái mộng ấy lại ở trong mộng, thì lại càng không bao giờ thực-hiện được nữa.

Và, việc đời, muốn tìm ra chân lý, ta đừng quá nghe ở chỗ lý-luận người ta nói, nhưng cần quan-sát những hành-vi người ta làm.

Đây, chúng tôi bàn qua mấy đại-cương thời kỳ cầm bút này là một thanh-niên cùng cái thế-hệ thanh-niên với các bạn — cái thế-hệ cần phải có sự bằng hái, lòng thành-thực để gánh những trọng trách của đất nước. Công việc nhiều, người ít. Đã thế, trong cái thiêu số bạn trẻ thành-thực lại còn có người đi sai đường lạc lối. Cho nên kẻ viết mấy bài này không có ý khiêu-khích, mà chỉ mong các bạn thừa nhận *quật thiên-nhiên*, rồi căn-cứ vào đấy, đừng để phí tài năng, chúng ta tìm hạnh-phúc của cá-nhân, hạnh-phúc của đoàn-thể.

VŨ-XUÂN-TỰ

ĐÓN COI TUẦN BÁO

NGÒI BÚT

CƠ QUAN NGUYỄN LUYỆN CHUYỂN PHÊ-ĐÌNH
VĂN-CHƯƠNG VÀ TƯ TƯỞNG

SỐ 1 RA ĐẦU OCTOBRE 1941

Có những bài:

- Cái bệnh giăng hồ của văn-sĩ Nguyễn-Tuân *Trương-Tên*
- Bà-Uơ oạn nguy-trí-thức! P.N.Khuê
- Giặc xuất bản, giặc văn-sĩ, giặc phê bình! *Bất-chỉ-Đỗ*
- Bắt đầu đảng cuốn nhật ký văn-chương của của kịch-sĩ Vi-Huyền-Đắc
- Sự tâm các tiếng Việt-Nam dễ không thấy có trong các tự điển đã xuất bản hiện thời *Thiệp vô Quỳ*
- Giăng hồ khải (thơ trào phúng) của *Đỗ-Phản*

- Truyện ngắn của *Nguyễn-dinh-Lập*
 - Nói trắng của *Trần-Ông*
 - Một truyện dài đầu tiên của P.N.Khuê (một lòng gió một trong tiểu-thuyết giới Việt-Nam)
- HÀN-THUYỀN IN VÀ PHÁT HÀNH
53-71, phố Tiền-Tiến-Hanoi

Một Lữ Bán Trời

do HỒNG - PHONG thuật — tranh vẽ của MANH - QUỲNH

(Tiếp theo)

XIII. — Con thỏ lộ sáu mặt

Bây giờ Vi nghiêm-nhiên là một nhà giàu sang ở Hương-cảng.

Không phải được giàu có khác vạn như hạng Ngô-linh-Tu hay các nhà buôn to bán lớn, tiền bạc như nước, nhà cửa ngất trời; nhưng việc tây-tàn, dễ thường chàng là một người có cơ đồ khá - quan nhất.

Ở một tòa nhà ba tầng mới tạo, đáng giá đến năm vạn bạc, gần cạnh biệt-thự họ Ngô. Lấy một người vợ Tà-tre, đẹp, có vẻ con nhà hiền lương; hình như cuộc nhàn-duyên này cũng tựa như tòa nhà, chính họ Ngô làm mỗi manh tác-hợp. Trong nhà bày biện

đặc rất sang, một phần của chàng tự sắm, một phần do người ta tặng-hào trong lúc ăn mừng tân-gia. Ngày hai buổi đi làm việc bằng xe ô-lô nhà, kiểu tối tân có sôp-phơ mặc áo dẫu, đội kết trắng. Nhiều người không biết rõ tông-tích, lầm tưởng chàng là một quan phó lĩn-hự ở Hương-cảng. Kỳ thật chỉ là một thầy kỹ xoàng như

ai, có khác là đăng kia cuộc bộ đến sở, đăng này ngất ngưỡng xe hơi, lại thêm được lòng tin cậy tuyệt đối của ông chủ để mà làm mửa, làm mắng, làm của, làm tiền.

Có người thấy chàng bợ-phu, chắc mồm nguồn gốc ở sự cơ-bạc phát tài. Vì đã mục-kích chàng đánh bạc rất

mà giữ hành-tung bí mật, chính vì việc vận-dòng ấy. Trong vòng hơn một tuần-lẽ xong việc, chàng lại đi ngay.

Hèn gì, sau lúc chàng đi khỏi ít lâu, người ta thấy một chuyến xe hóa từ Văn-nam-sang, chở theo mấy toa đầy nịch những hòm thuốc phiện. Cả thấy đến 20 tấn, trị-giá gần năm triệu bạc.

Mấy toa quý báu ấy tới ga Lao-kay còn phải đổ lại mấy ngày, để cho nhân viên sở thương-chính Đông-duơng kiểm-soát rất kỹ lưỡng và đóng dấu niêm-phong từng hòm, rồi mới cho chở về ga Hanoi để xuống xuống Hải-phong. Cuộc vận-tải này có người nhà đoàn đi theo trông nom cẩn mật. Lúc xe hỏa Lao-kay về đến Gia-lâm

Tóm tắt những kỷ trước
Mấy năm giới này dân Nam-định bàn tán vấn sao. Họ nói đến một đời sự nam, một đời tu một cách chân thành, chăm chỉ ở chùa Lãm. Sau họ mới biết rõ rằng đời sự nam, một đời là anh em tuột vì chân cảnh nhân tình thế thái nên tới đây tu. Hồi về chùa (nhiệm vụ) người sự nam nữ ấy chỉ đáp: — Chúng tôi tu là để chuộc tội tội ác cho cha. Cha họ là Thông-Vi — KẺ BÁN TRỜI — đã gây ra những tội ác gì?
Mới tốt nghiệp ở trường Thông-Ngôn ra, Thông-Vi đã làm cho cô Bưởi, hàng gái bỏ thói chửa ngoa nghĩa là, không biết mưu mô thế nào, vì đã quyến rũ được Bưởi và mượn tạm của cô bộ quần sồi yếm nhiều màu về trình anh em.
Máu mê cô Bưởi, làm được bao Vi đem công vào sông hết của trường phái giáo ngón bịp với những tay cờ bạc non và giờ khoe làm tiền cho mẹ...
Mang công mắc nợ nhiều không giả được, thông-Vi việc chửi ra làm thư ký phòng Kế-toán sở mỏ than Hongay, rồi lưu lạc sang Lào, Hương-cảng...

ngô, có cảnh dâm ăn thua bạc nghìn bạc vạn, chơi những tay có sừng trong làng đồ-bác. Nhưng họ không biết chàng cơ-bạc hay thua, duy cọngon chạy việc thì ăm.

Thật thế, việc mượn đường vận tải thuốc phiện mà chàng nhận lời và nhận lễ vận động giùm Ngô-linh-Tu đã được thành-công một cách như-y. Mới rồi chàng trở về Hanoi.

thị cất mấy toa ấy ra, để cho chuyên tàu Hải-phong buổi tối đi qua, mới lấy đem xuống ga, cho vào trong kho an trí, vài ngày có tàu thủy từ Hương-cảng tới rước thì phải bốc đi ngay.

Số thuốc phiện này từ bến Tàu, chỉ được phép chở đường xe hỏa Điện-Việt vận tải đi qua, — có nhân nhà nước có danh thuế, làm lợi

cho công-quý Đông-dương, — nhà chuyên trách thương-chánh để phòng bọn lái buôn quấy-quậy có thừa cơ lộn lộn trong xứ ta ít nhiều gì chẳng, cho nên phải trông nom nghiêm nhặt và hộ-tống cho đến khi chở xuồng tàu thủy, ra khỏi Hải-phong mới thôi Công việc ấy, nhân viên thương-chánh ta đã làm một cách chu đáo, hoàn toàn, đáng khen.

Chẳng nói, hẳn các ngài cũng đoán ra: đây là thuộc phiên của bọn Ngô-linh Tu ở Hương-cảng đã nhờ Vi về tận Hanoi vận động xin phép cho chở qua đường xe hỏa từ Văn-nam xuống Hải-phong một chuyến, kéo chúng đại-tái đi đường bộ qua Quảng - tây thương bị nạn cướp bóc nên và chịu thuế rất đắt.

Thấy chuyện đầu trót lọt như ý, họ Ngô lấy rõ Vi có như - đoạn và thế - lực, bảo chàng vận - động cho mấy chuyến kế tiếp nữa, nhưng chỉ tốn tiền phong-bao cho chàng mà không có kết quả gì.

Tay thế, một chuyến đầu cũng đủ cho bọn Ngô phất tại hai triệu rưỡi bạc, trừ hết các khoản thuế má, chỉ phí đi rồi. Cũng một chuyến đầu ấy đủ cho Vi về được một món bông hoạnh-tai hai mươi vạn đồng.

Với số tiền ấy, chàng tậu nhà lầu, mua xe hơi, bắt đầu trang hoàng tự-phụng như một vị trưởng-giã làm sang ở đất Hương-cảng. Chẳng những trong giới cơ-bạc ở Thâm-xuyến, cho đến các giới Hoa-thương có việc buôn bán đi lại Đông-dương, đều biết tiếng Vi xénh-xàng là người lợi hại biết liệch thế nào.

Trò đời ở đâu cũng thế, bao giờ cũng thế, mặc kệ mình

lúc trước là cha cáng chú kiết, một khi có tiền bạc róc rách, nhà cửa trang hoàng, tức là có địa-vị trong xã-hội. Có địa-vị thì cơ-xã-giao; có xã-giao lại càng dễ gây thêm xông lộn.

Từ đấy, chàng có cái bề ngoài như một yêu - chức ngoại-giao, và khôn khéo lợi dụng cái tư cách ấy để đào mỏ, làm giàu.

Nơi mọi việc cấp phát thông tin ảnh hộ chiếu dọc ông chủ tin dùng, cho thao - túng ở trong tay, mỗi tháng phát tài cho chàng bạc nghìn, tha hồ huy hoắt. Nhiều việc làm rất liến lĩnh, bặt mạng, miễn là mở được hồ bao người ta mà tọng vào ruột tượng mình thì thôi. Hút thứ xi-ga mấy chục đồng một hộp; đất một chén me bạc vạn với nụ cười; một đèm phung phí với mấy à ca-

ký trên bờ Châu-giang bạc nghìn không tiếc.

Hồi ấy có tay chửa trộm cơ bạc ở Saigon là Sáu Na, sang tận Hương - cảng Thương-hải hỏi mẹ, lúc trở về nói chuyện với người ta, ghê sợ những ngón ăn xài cơ bạc của Vi.

Cũng như con thỏ-lô sáu mặt, cái tài Vi làm tiền xoay đủ khỏe, chẳng phải riêng một mối lợi thông-lành họ

vi hai bên đã có mặt-ước vẫn cộng - sự với nhau. Lúc ấy ba đời cho qua lọt tay chuyên, thành ra bọn họ cũng phát giàu to trong tay chớp nhoáng.

Vẫn biết con người ấy bán đời không văn tự, nhưng chúng tôi không muốn tin vào và dám bắt trời với cái thủ đoạn như người la nói trên, ngộ nhớ ra thì cái lũ kéo nhau đi đại hình và ra còn-lớn hòng gió như chơi!

Song, đến chuyện sắp kê ra đây thì chắc chắn có thật.

Là người tâm cơ thốc máu, Vi bấy lâu vẫn hay thăm-thực đi Quảng - châu luôn, có làm bạn xin nghĩ việc đời ba tuần để đi chơi Thượng-hải và Hàn - khẩu nữa. Người không biết, tưởng chàng đi tìm thú cơ bạc phương xa hay là du ngoạn phong cảnh.

Kỳ thật chàng đi săn. Không phải săn sóc chim muông gì, chỉ cốt săn lấy tin tức và đống của những người Diến-diện, Ấn-độ và Phi-luật-tân bôn tẩu quốc sự trong đất nước Tàu. Chàng thạo cả tiếng Anh và quan-thoại, giả làm người Tàu đồng tình đồng chí với họ, cho nên dễ luồn lách, giao thiệp, không bao lâu mà cơ quan họ ở những đàu, đàng vũ bao nhiêu người, đang mưu toan hoạt động thế nào, chàng mò mẫm bết hết.

Một khi góp nhặt tài liệu đầy đủ cả rồi, Vi đến thẳng đại biểu ngoại giao Anh Mỹ

tại Hương-cảng, đưa ra một quyền sổ hàng trăm tên, và hỏi trắng hàng:

— Chắc hẳn các ngài muốn biết hành động bí mật của những người này lắm phải không?

Bình nhặt, mấy vị đại biểu ngoại giao ấy đã từng quen biết Vi, nay được chàng gãi trúng chỗ ngứa, vui mừng vỗ vạt tức thời:

— Thật quả chúng tôi muốn biết lắm, nhưng làm thế nào?

— Còn làm thế nào! Các ngài thừa hiểu ở đời này, tiền bạc là cái chìa khóa bách hợp, mở cửa nào mà chẳng phải bằng ra.

— Đã đành rằng thế, nhưng chẳng biết ông có tin tức gì quan hệ bảo cho chúng tôi không chứ!

— Sao lại không! Tôi cho các ngài xem qua cái chương trình hành động của họ đang mưu tính đây này. Muốn theo đuôi dò la đến nơi đến chốn để cho các ngài kịp thời tìm cách đối phó lại, phí tổn vạn bạc không xong.

(còn nữa)
HỒNG PHONG

Ngay bây
giờ các bạn
hãy hỏi
mua cho
được
cổ - tinh
ich - thọ

S Ơ M
một ngày
bị n h
mộng tinh
Di tinh của
các bạn sẽ
dễ trị một
ngày

Có bán khắp các đại lý
Võ-dinh-Dẫn
và tại hãng

Vạn - Hóa

80 8, PHỐ HÀNG NGANG, HÀNOI

Chemisettes, Tricots,
Slip, Maillot de bain

đủ các kiểu, các màu, rất hợp thời
trang, mua buôn xin hỏi hãng dệt

PHÚC - LAI

87-89, Route de Mac, Hanoi — Tél. n° 974

MỘT PHƯƠNG-PHÁP DẠY CHỮ NHỎ

của cụ Phó-bảng Bùi-Kỷ (nguyên giáo-sư trường Đại-học Đông-Dương)

BÀI THỨ 28

Bài học:

▲ 四民 ▼ 士⁽¹⁾之學作工⁽⁵⁾民⁽⁷⁾精盡
農四問商⁽⁴⁾製各益國
工民農⁽³⁾通器有求民
商士⁽²⁾勤有具其精職
謂敦耕無四⁽⁶⁾業方⁽⁸⁾責

Những chữ mới học ở trong bài này:

士 sĩ: danh từ, học trò, người có học.
農 nông: danh từ, người làm ruộng.
商 thương: danh từ, người đi buôn.
謂 vị: động từ, gọi là, bảo là.
敦 đồn: động từ, chăm chỉ, đồn đốc.
勤 cần: động từ, siêng năng.
通 thông: động từ, làm cho lưu thông.
製 chế: động từ, chế ra, làm ra.
器 khí | danh từ ghép, đồ dùng.
具 cụ
益 ích: càng, thêm.
盡 tận: động từ, hết.

Giải nghĩa bài học:

Người đi học, người làm ruộng, người đi buôn, người làm công nghệ, gọi là bốn hạng quốc dân. Người đi học học văn chăm chỉ, người làm ruộng, làm ruộng siêng năng, người đi buôn: làm sự có sự không dối chặc được lưu thông. người làm công nghệ chế ra khí cụ. Bốn hạng người ấy đều có nghề nghiệp của mình, đã đối đang cần cầu cho đối-dang thêm lên, mới hết được chức trách của người quốc dân.

Giải nghĩa về cách đặt câu:

1. một mệnh đề, chữ chỉ là đại từ thay cho
nóng, công, thương.

- 2 một mệnh đề.
- 3 một mệnh đề.
- 4 một mệnh đề.
- 5 một mệnh đề, chữ kỳ là hệ thuộc chỉ từ của từ dân.
- 6 một mệnh đề.
- 7 một mệnh đề.
- 8 một mệnh đề.

Tập đặt câu:

秋夜⁽¹⁾雲滿我攜上月可
雨氣開天與手水玩
初清月光諸遊中佳
晴涼出明友江見景

(1) Dạ: đêm

Bài thuốc trừ lao

Bệnh ho lao là bệnh rất nguy hiểm. Ông lang Quát - Hiền Vũ - duy - Thiện, hơn 30 năm nghiên cứu tìm ra được thứ thuốc Trừ lao rất thần hiệu bán 3p.50 một hộp, Bỏ thận 2p.50 một hộp, Điều kinh 1p.00 một hộp, Đau dạ dày 0p.70 một hộp. Thuốc lậu buối tức 0p.60 ha nhất.

Ông Vũ-duy-Thiện lại có tài xem mạch Thái-lỗ gọi rõ bệnh căn, chữa người lớn, trẻ con, nội ngoại khoa, ở xa hỏi bệnh viết thư đề Vũ-duy-Thiện kèm 6 xu tem giả nhời ngay.

Thơ và mandat đề Phó-Đức-Hạnh dit Bành.

n. 33 Phúc-Kiến Hanoi.

Tổng đại lý Mai-Linh 60-62,

Paul Doumer Haiphong.

Cần thêm đại-lý khắp các nơi.

MUỐN ĐƯỢC KHÍ HUYẾT SÙNG TỐC.
TÌNH THẦN MẠNH KHỎE, THÌ NÊN DÙNG

HUYẾT-TRUNG-BỬU

DAI-QUANG

Huyết-Trung-Bửu Đại-Quang là thứ thuốc bổ huyết rất hay, rất có công hiệu, bất luận mùa nực hay mùa rét, uống thuốc Huyết-Trung-Bửu Đại-Quang trong một tuần-lẽ sẽ thấy trong mình khỏe mạnh, ngon ăn, ngon ngủ, tình thần khoan khoái, nước da hồng hào, khác hẳn khi chưa uống thuốc. Người già, đàn bà có thai, trẻ con gầy còm, uống đều hay lắm. Chai to 2\$00. Chai nhỏ 1\$00.

DAI-QUANG DU'OC-PHONG. 23, Hàng Ngang, HANOI

Báo Mới

ờ báo của mọi người

Bệnh Ho-lao

AI nấy đều biết bệnh ho-lao là một bệnh rất nguy hiểm. Muốn chữa khỏi bệnh ấy, không những cần phải có thuốc tốt, mà còn cần phải có thầy hay mạch giỏi - mới có thể chữa được dứt nọc. Nay hiệu thuốc

ĐỨC-PHONG

số 45 phố Phúc Kiến Hanoi

một hiệu thuốc được nhiều tin nhiệm, có bán đủ thuốc sống, thuốc bảo chế, các thứ sấm và ocaen hoàn tán - mới đón, được Cụ ĐIỀU ĐỒNG NGUYỄN một danh y xem mạch bốc thuốc, chuyên chữa bệnh lao và mọi bệnh nguy-hiểm khác.

Giờ xem mạch: 8 giờ đến 11 giờ sáng.

Dầu Nam-Cường em đi bán tại: MAI - LINH (Hanoi, Haiphong Saigon, Phức - yên, Hongay)

Tổng đại lý, Hanoi: Nguyễn-văn-Đức 11 Hàng Hòm

Long đại lý Nam định: các các phủ huyện)

Việt-Long 28 Bến cũ.

Ngủ nào ở Nam-dinh xin lại mua luôn ở hiệu Việt - Long cũng như chính hiệu Haiphong

Edition hebdomadaire du Trung-Bac Tân-Van u°
Imprimé chez Trung-Bac Tân-Van
36, Boulevard de la République - Hanoi
Tirage 1000 exemplaires
Certifié exact l'insertion

ADMINISTRATEUR GÉRANT: NG. ĐOÀN-VƯƠNG

Anh ơi, Em một lần...
CỬU-LONG HOÀN
HỒN dẫu?
cho Em uống mau đi!

ĐI XA GEM THEO
CỬU-LONG HOÀN
LÀ MỘT SỰ CẦN KIỆP.

1 viên Ciu-Long-Hoàn bằng 10 thang thuốc Bô.

TỔNG PHÁT HÀNH TOÀN XỨ BẮC KỲ, AI-LAO VÀ MIỀN BẮC THUNG-KỲ
Etablissements Vạn - Hóa - số 8; phố Hàng Ngang - Hanoi
Có bán thuốc Vạn-Bảo danh-hiệu chữa bệnh liệt dương. Thứ cho dân ông, đàn bà khác nhau